

**Van ‘vliegende huisvrouw’ tot ‘hinde naar de titel’
Genderdiscoursen in de mediaverslaggeving rondom de eerste
olympische marathon voor vrouwen, 1984**

Door: Tobias de Geest

S1081139

Bachelorwerkstuk Geschiedenis

Begeleider: Marloes Hülsken

Inleverdatum: 15-3-2025

Woorden: 9878

Inhoudsopgave:

I: Inleiding	3
Status Quaestionis	4
Bronnen en methode	8
II: Gebruik van discoursen in de Nederlandse media rondom de eerste olympische marathon voor vrouwen	11
Gelijkheidsdiscours	13
Marginaliserende discours	16
Seksistische discours	18
III: Gebruik van discoursen in de Amerikaanse media rondom de eerste olympische marathon voor vrouwen	20
Gelijkheidsdiscours	22
Marginaliserend discours	24
Seksistische discours	24
IV: Carla Beurskens ervaringen met media en mediaverslaggeving	26
V: Conclusie	30
Literatuurlijst	33
Bijlage 1: Transcript interview 19-11-2024 met Carla Beurskens	39
Bijlage II: Analyse kader krantenanalyse	61
Bijlage II: Interviewleidraad	62

I: Inleiding

De olympische marathon staat sinds het begin van de moderne Olympische Spelen (Athene 1896) op het programma bij de mannen. Toch duurde het bijna negentig jaar voordat ook vrouwen de marathon konden lopen op de Olympische Spelen. In de decennia voorafgaand aan deze marathon hadden tientallen pioniers zich ingezet voor de erkenning dat ook vrouwen in staat waren om een marathon te lopen. In de jaren '50 en '60 van de twintigste eeuw liepen voor het eerst vrouwen undercover mee, zoals Kathrine Switzer die als eerste vrouw in 1967 de Boston Marathon voltooide. Tijdens de race kwam de organisatie erachter dat zij een vrouw was en probeerde haar tevergeefs met fysieke kracht uit de wedstrijd te halen. In de jaren '70 werd het idee dat ook vrouwen een marathon konden lopen steeds meer omarmd door de overwegend masculiene sportwereld. Dit leidde er uiteindelijk toe dat vrouwen toegestaan werden om mee te doen aan marathons over de hele wereld.¹

Op 5 augustus 1984 vond voor het eerst de olympische marathon voor vrouwen plaats.² Deze Olympische Spelen in Los Angeles zijn de boeken ingegaan als memorabel. Niet alleen mochten vrouwen voor het eerst meedoen met de marathon, ook mochten zij op veel andere atletiekdisciplines en sportdisciplines voor het eerst meedoen, zoals de wegwedstrijd bij het wielrennen. Daarnaast vonden deze Spelen te midden van de Koude Oorlog plaats. De Sovjet-Unie en haar bondgenoten hadden daardoor deze 'Westerse' Spelen geboycot. Daardoor deed een significant gedeelte van de topsporters in de wereld niet mee.³

Ook voor Carla Beurskens waren dit bijzondere Spelen. Zij mocht namelijk namens Nederland deelnemen aan deze marathon, doordat zij in de marathon van Rotterdam de gestelde limiet voor kwalificatie nipt had weten te lopen. Voor haar liep de marathon anders dan verwacht: *Toen met de marathon ging het best nog goed. Ik kreeg een spons in mijn oog. Dat doet even pijn. Toen had ik nog harde contactlenzen. En toen ging het wel weer, maar dan voorzichtig zijn met lopen.*⁴ Door het verlies van één van haar contactlenzen had Beurskens nog maar voor de helft zicht. Uiteindelijk finishte ze op de 22ste plaats, wat voor haar een kleine teleurstelling was. Toch kijkt Carla nu vol trots terug: *Heel mooi, dat is de eerste. Ik heb het Europees kampioenschap voor vrouwen ook gelopen. Ja allemaal omdat het de eerste keer was*

---

¹ S. Lane, *Long Run to Glory: The Story of the Greatest Marathon in Olympic History and the Women who Made it Happen* (Guilford 2023) 1-7.

² J. Schultz, 'Going the Distance: The Road to the 1984 Olympic Women's Marathon', *The International Journal of the History of Sport* 32:1 (2015) 72-88, aldaar 72-73.

³ B. J. Congelio, 'In Defense of a Neoliberal America: Ronald Reagan, Domestic Policy, and the Soviet Boycott of the 1984 Los Angeles Olympic Games', In: T.C. Rider, K.B. Witherspoon eds., *Defending the American Way of Life: Sport, Culture, and the Cold War* (Arkansas 2018) 205-218.

⁴ Bijlage I, 44.

*dus, daar is wel heel veel aandacht aan besteed toen. En als je de beelden ziet, ja dan heb ik voorin aan gelopen en dat is echt gewoon jammer dat dat eigenlijk gebeurd is ook met die spons.*⁵

Status Quaestionis

Vanaf de jaren '70 van de twintigste eeuw hebben historici steeds meer aandacht gehad voor onderwerpen als identiteit, gender, etniciteit en representatie. Historici realiseerden zich steeds meer dat bronnen niet objectief zijn, maar machtsverhoudingen weerspiegelen. Door het gebruik van een cultuurperspectief gingen zij de rol van symbolen, taal en culturele praktijken benadrukken. De opkomst van sociale geschiedenis, die voortkwam uit emancipatiebewegingen uit de jaren '60 van de twintigste eeuw, had als gevolg dat historici op zoek zijn gegaan naar ervaringen en perspectieven van 'gewone' mensen, zoals arbeiders en vrouwen, ook wel *history from below*.⁶ Onder invloed van Michel Foucault, die heeft betoogd dat taal is verweven met macht, hebben historici meer onderzoek gedaan naar de discoursen van teksten. Daarnaast is door feministische historici door het gebruik van zo'n analyse aangetoond hoezeer taal zelf maatschappelijke ongelijkheden heeft gecreëerd.⁷ Dit onderzoek maakt gebruik van een discoursanalyse door deze analyse toe te passen op krantenberichtgeving.⁸

De *tweede feministische golf* heeft grote invloed gehad op de geschiedschrijving. Dit was een sociale beweging in de jaren '60, '70 en '80 die zich onder andere hard heeft gemaakt voor de afschaffing van wettelijke en maatschappelijke discriminatie van vrouwen en in Nederland bekend stond om leuzen als 'baas in eigen buik', waarmee feministen streden voor het recht op abortus. Tegelijkertijd ontstond er vanuit de maatschappij een steeds grotere vraag naar de rol van vrouwen in de geschiedenis. Dit, gepaard gaande met de ontwikkeling van sociale geschiedenis en *history from below*, zien historici als het startpunt van vrouwengeschiedenis als subdiscipline in de geschiedschrijving.⁹

Vanaf halverwege de jaren '70 hebben historici, door de ontwikkelingen in de geschiedschrijving, vrouwengeschiedenis in een breder perspectief geplaatst. Onder andere Natalie Zemon Davies pleitte voor een meer dynamische aanpak, waarbij het doel is om de betekenis te begrijpen van de seksen van gendergroepen in het historisch verleden.¹⁰ Onder

---

⁵ Bijlage I, 59-60.

⁶ J. Cook, L. Glickman, 'Twelve Propositions for a History of U.S. Cultural History' in: W. Cook, L. Glickman, M. O'Malley eds., *the Cultural Turn in U.S. History: Past, Present, and Future* (Chicago 2008) 3-15.

⁷ M. Beyen, *De taal van de geschiedenis: Hoe historici lezen en schrijven* (Leuven 2019) 19-34.

⁸ Ibidem.

⁹ A. Tijsseling, 'De tweede feministische golf in Nederland. Een historiografische inleiding', *Leidschrift: Vrijheid, gelijkheid, zusterschap. De tweede feministische golf* 30:2 (2015) 7-25.

¹⁰ N.Z. Davis, 'Women's History in Transition: The European Case' in: *Feminist Studies* 3:3/4 (1976) 90.

invloed van Joan Wallach Scott verbreedde vrouwengeschiedenis zich tot gendergeschiedenis. Scott stelde namelijk dat gender gezien kan worden als een dynamische en historische constructie die nauw verweven is met machtsrelaties. Gender was volgens haar geen vaststaande biologische eigenschap, maar een cultureel en sociaal construct. Daarom zou gendergeschiedenis zich volgens haar moeten richten op het analyseren van een complex web van mannelijke en vrouwelijke identiteiten, machtsrelaties, normen en verwachtingen die door de tijd heen gevormd en veranderd zijn.¹¹ Tegenwoordig hebben historici ook aandacht voor klasse, seksuele oriëntatie, ras en andere identiteiten in relatie tot gender, ook wel intersectionaliteit genoemd.¹²

Halverwege de jaren '70 ontstond er, volgens sporthistorica Susan Bandy, aandacht voor sportgeschiedenis binnen de vrouwengeschiedenis. Deze eerste onderzoeken bevatten met name biografieën, erfenissen van vrouwelijke pioniers of helden en de verhalen over de strijd voor inclusiviteit. In de jaren '80 breidden de onderzoeken zich bovendien uit binnen de vrouwengeschiedenis. Historici benaderden sport vanaf toen meer conceptueel, waardoor zij sport gingen zien als een culturele uitingsvorm. Daarmee kwam sport symbool te staan voor het speelveld waarbinnen constructies en representaties van vrouwelijkheid, mannelijkheid en gendergrenzen continu ter discussie stonden.¹³

In Nederland hebben deze onderzoekstrends in de academica ook weerklank gevonden. Zo heeft cultuur- en sporthistorica Marjet Derks veel onderzoek gedaan naar gender en sport in de Nederlandse geschiedenis. Ook zij benadrukt de rol die sport speelt binnen de emancipatie van gender in de maatschappij.¹⁴ Niet alleen historici maar ook sociologen hebben onderzoek gedaan naar sportgeschiedenis in relatie tot gendergeschiedenis. Zo stelt Ramon Spaaij dat sport fungeert als spiegel van maatschappelijke verhoudingen. In *Sport and Social Inequalities* gaat hij op zoek naar ongelijkheden binnen de sport. Hij concludeert dat sport niet alleen kan bijdragen aan inclusie, maar ook kan bijdragen aan uitsluiting.¹⁵

Niet alleen sport zelf draagt bij aan in- en uitsluitingspraktijken, maar ook de manier waarop sport en sportevenementen in de media worden gerepresenteerd speelt hierin een belangrijke rol. Bewegingswetenschapper Donna Lopiano concludeert dat vrouwen vanaf de

---

¹¹ J.W. Scott, 'Gender: A Useful Category of Historical Analysis' in: *The American Historical Review* 1:5 (1986) 1053-1075.

¹² A. Timm, J. Sanborn, *Gender, Sex and the Making of Modern Europe. A History from the French Revolution to the Present Day* (Londen 2022) 16-25.

¹³ S.J. Bandy, 'From Women and Sport to Gender and Sport: Transnational, Transdisciplinary, and Intersectional Perspectives' In: *The International Journal of the History of Sport* 29:5 (2012) 667-674.

¹⁴ M. Derks, *Building Bodies: Gendered Sport and Transnational Movements* (Hilversum 2019) 9-19.

¹⁵ R. Spaaij. K. Farquharson, T. Marjoribanks, 'Sport and Social Inequalities', *Sociology Compass* 9:5 (2015) 400-411.

jaren '90 volledig onderdeel zijn geworden van de sportgemeenschap. Toch benadrukt zij dat deze integratie niet betekent dat er sprake is van volledige gelijkwaardigheid. Zo bleef vrouwensport volgens haar achter in mediarepresentatie, waardoor er volgens haar sprake was van een vorm van uitsluiting.¹⁶

Daarentegen is er ook discussie binnen de academische wereld over de vraag in hoeverre vrouwen daadwerkelijk ondervertegenwoordigd waren in de sportmedia. Sportsocioloog Nicolas Delorme stelt bijvoorbeeld dat er tijdens de Olympische Spelen helemaal geen sprake was van ondervertegenwoordiging van vrouwelijke sporters in de media, maar dat er eerder sprake was van oververtegenwoordiging. Zijn onderzoek richt zich alleen op de kwantiteit van de berichtgeving en laat de manier waarop er over vrouwelijke sporters werd geschreven buiten beschouwing. Dit roept de vraag op of de zichtbaarheid van sportende vrouwen in de media op zichzelf voldoende is voor volledige gelijkwaardigheid of dat de aard van de verslaggeving bepalend is voor de representatie van vrouwen in de sportmedia.¹⁷

Communicatiewetenschapper Linda Fuller komt tot de conclusie dat de media vrouwelijke sportprestaties continu aan mannelijke sportnormen afmaten. Daarbij stelt ook zij, in navolging van Lopiano, dat vrouwelijke sporters achterbleven in mediarepresentatie.¹⁸ Specifiek binnen de ontwikkeling van de vrouwenloopsport doet sporthistorica Jamie Schultz onderzoek naar de mediaverslaggeving rondom de eerste vrouwelijke marathons. Zij concludeert dat de berichtgeving vanuit de media rondom vrouwen- en mannensport sterk verschilde. De berichtgeving van mannensport ging veel meer over de prestatie. Daarentegen gingen de media bij vrouwen eerder in op randzaken zoals uiterlijk en emoties.¹⁹

Ook in Nederland is er onderzoek gedaan naar mediarepresentatie en framing van vrouwen in de topsport. Cultuurhistoricus Jon Verriet heeft onderzoek gedaan naar de expansie van vrouwelijke atleten in tijdschriften en reclames tussen 1960 en 1980. Hij komt daarbij tot de conclusie dat er een verschil is tussen mannelijke en vrouwelijke representatie in de sportmedia. Zo was de term 'atletisch' volgens hem gegenderd en werd deze geassocieerd met mannen en mannelijkheid. Voor vrouwen werd een ander ideaalbeeld gepropageerd. Zij moesten vrouwelijkheid uitstralen en niet lijken op de vrouwelijke atleten uit Oost-Europa, die

---

¹⁶ D.A. Lopiano, 'Modern History of Women in Sports: Twenty-five Years of Title IX', *Clinics in Sports Medicine* 19:2 (2000) 163-173.

¹⁷ N. Delorme, 'Were Women Really Underrepresented in Media Coverage of Summer Olympic Games (1984–2008)? An Invitation to Open a Methodological Discussion Regarding Sex Equity in Sports Media', *Mass Communication and Society Division* 17:1 (2014) 121-147.

¹⁸ L.K. Fuller, *Sport, Rhetoric, and Gender: Historical Perspectives and Media Representations* (New York 2006) 4-7.

¹⁹ J. Schultz, 'Breaking into the Marathon: Women's Distance Running as Political Activism', *Frontiers: A Journal of Women Studies* 40:2 (2019) 1-26.

volgens de Westerse normen te ‘mannelijk’ waren.²⁰

Uit de historiografie komt naar voren dat kranten verschillende discoursen in konden zetten om over vrouwensport verslag te geven. Zo heeft socioloog Riitta Pirinen Finse krantenberichtgeving geanalyseerd over sportende vrouwen die toetraden tot traditionele mannelijke sporten. Zij onderscheidt twee verschillende discoursen die kranten konden inzetten. De eerste was het marginaliserende discours, een discours waar vrouwen werden neergezet ‘minder dan’ en ‘anders dan’ hun mannelijk tegenhanger. Ook zou er meer aandacht gevestigd zijn op de randzaken in plaats van de prestatie zelf. Volgens Pirinen leidde dit in de praktijk tot sarcastische opmerkingen over topsportprestaties van vrouwen. Het tweede discours dat kranten konden inzetten, was het gelijkheidsdiscours, die inzette op eenzelfde verslaggeving van mannen- en vrouwensport door bijvoorbeeld de grootsheid van de vrouwelijke prestatie te benadrukken. Als een prestatie tegenviel, was dit volgens dit discours te wijden aan een gebrek aan tijd of kansen. Dit onderzoek gaat verder in op het inzetten van deze discoursen in de krantenverslaggeving over de eerste olympische marathon voor vrouwen, aangezien Pirinen geen onderzoek heeft gedaan naar de marathon.²¹

Bovendien heeft onderzoek benadrukt dat media een grote rol speelden in het framen van vrouwelijkheid en seksualiteit tijdens sport(-evenementen). Hoogleraar genderstudies Cheryl Cooky onderscheidt namelijk nog een discours, namelijk het seksistisch discours. Dit discours legt de nadruk op genderrollen en frameert daarmee vrouwen, in zekere zin is dit een extreme vorm van het marginaliserende discours.²²

Dit onderzoek bouwt voort op de bevindingen van Lopiano, Piirinen en Cooky die benadrukken dat media hielpen bij de in- en uitsluiting van vrouwen door het gebruik van bepaalde discoursen. Het gebruik van het marginaliserende, gelijkheids- en seksistisch discours had invloed op de beeldvorming rondom vrouwelijke sporters. Dit onderzoek analyseert aan de hand van één specifieke casus hoe deze verschillende discoursen ingezet werden door Nederlandse en Amerikaanse krantenmedia in hun verslaggeving over de eerste marathon voor vrouwen op de Olympische Spelen. Daarbij is gekozen voor een vergelijking tussen de VS en Nederland, omdat de marathon zelf gelopen werd in de VS om die reden daar extra veel

---

²⁰ J. Verriet, ‘Strong as a Bear, Gracious as a Gazelle’ The Expansion of Female Athleticism in Dutch Sports Magazines and Advertisements for Sports Food and Beverages, 1960-1980’ in: M. Derks eds., *Building Bodies: Gendered Sport and Transnational Movements* (Hilversum 2019) 137-152.

²¹ R. Pirinen, ‘Catching up with Men: Finnish Newspaper Coverage of Women’s Entry into Traditionally Male Sports’, *International Review for the Sociology of Sport* 32:3 (1997) 239-249.

²² C. Cooky, ‘Gender, Sport and Media Between the Mid 1980s and Early 2000s: Developments, Trajectories and Transformations’ in: L. Mansfield, J. Caudwell, B. Wheaton, B. Watson eds., *The Palgrave Handbook of Feminism and Sport, Leisure and Physical Education* (London 2018) 133-147.

aandacht kreeg. Om de marathon en de verslaggeving ervan in de media beter te kunnen duiden heb ik ervoor gekozen om een interview af te nemen met Carla Beuskens. Zij was de atlete die namens Nederland in actie kwam op deze discipline. In dit onderzoek neem ik haar ervaringen en herinneringen over de krantenverslaggeving mee.

Daarbij is de volgende onderzoeksvraag opgesteld: *Welke discoursen over vrouwen en topsport zetten journalisten in hun verslaggeving in Nederlandse en Amerikaanse kranten in om verslag te doen van de eerste olympische marathon voor vrouwen in Los Angeles 1984?* Om deze vraag te beantwoorden heb ik gebruik gemaakt van drie deelvragen: Welke discoursen werden ingezet in de verslaggeving van de eerste olympische marathon voor vrouwen in Nederlandse krantenartikelen? Welke discoursen werden ingezet in de verslaggeving van de eerste olympische marathon voor vrouwen in Amerikaanse krantenartikelen? Hoe heeft Carla Beuskens de mediaverslaggeving over haar deelname aan de marathon en haar carrière ervaren?

Bronnen en methode

Voor dit onderzoek heb ik gebruik gemaakt van twee soorten bronnen. Ten eerste heb ik gebruik gemaakt van kranten. Deze heb ik aan de hand van een discoursanalyse onderzocht. Een discoursanalyse is een kwalitatieve onderzoeksmethode die ingaat op de manier waarop taal gebruikt wordt om betekenissen, sociale relaties en machtsstructuren te construeren. Binnen dit onderzoek ben ik op zoek gegaan naar de drie discoursen uit de SQ, namelijk het marginaliserende discours, het gelijkheidsdiscours en het seksistische discours.

Ik heb er voor gekozen om de kranten specifiek in 1984 te onderzoeken, het jaar van de Olympische Spelen. Ik heb vijf Nederlandse kranten onderzocht, namelijk *het Limburgsch Dagblad*, *de Volkskrant*, *De Telegraaf*, *het Algemeen Dagblad* en *het NRC Handelsblad*. Mijn keuze is op deze vijf kranten gevallen aangezien de kranten oorspronkelijk allemaal een andere maatschappelijke achtergrond hadden. Daarnaast is het *Limburgsch Dagblad* de krant uit de regio waar Carla Beuskens vandaan komt. De andere vier kranten behoren tot de meest gelezen in Nederland. Daarnaast zijn er in iedere krant genoeg artikelen over de marathon en over Carla Beuskens verschenen die een beeld schetsen van representatie van vrouwelijkheid. In totaal heb ik 156 Nederlandse krantenartikelen doorgenomen voor dit onderzoek.

Voor het vinden van de artikelen heb ik gebruik gemaakt van de volgende zoektermen: ‘Carla Beuskens’, ‘Olympische marathon’ en ‘Olympische Spelen Los Angeles’. Door het gebruik van deze verschillende zoektermen is gepoogd om alle krantenartikelen die relevant zijn voor dit onderzoek te vinden. Ik heb gebruik gemaakt van *Delpher*, aangezien in dit online-

archief alle krantenuitgaves uit 1984 van deze kranten gedigitaliseerd zijn, waardoor artikelen goed te vinden zijn. Vervolgens heb ik de kranten die over Carla Beurskens en/of over de olympische marathon voor vrouwen gingen geselecteerd en doorgenomen.

Echter, het valt niet helemaal te garanderen dat ik alle krantenartikelen die relevant zijn voor dit onderzoek heb gebruikt, omdat er in bepaalde artikelen over de olympische marathon misschien synoniemen zijn gebruikt waar ik niet op heb gezocht. Doordat de vijf Nederlandse kranten allemaal verschilden in het gebruik van vrouwbeelden, is het lastig om een algemeen discours in de Nederlandse media te achterhalen. Ook is niet van elk artikel de auteur bekend, waardoor verschillende auteurs in dezelfde krant een artikel kunnen hebben geschreven. Deze konden onderling qua discours erg van elkaar verschillen.

Daarnaast heb ik gebruik gemaakt van twee Amerikaanse kranten, namelijk de *Los Angeles Times* en de *New York Times*. De *LA Times* heb ik gekozen, aangezien de Spelen in Los Angeles waren en deze krant veel aandacht aan de Olympische Spelen, en dus de olympische marathon, besteedde. De *New York Times* heb ik gekozen, omdat deze regelmatig over de Olympische Spelen en deze marathon schreef. Bovendien hebben beide kranten een relatief groot bereik, een grote oplage en hebben beide kranten een goed gedigitaliseerd archief, waardoor het mogelijk was om vanuit Nederland dit onderzoek te doen.

Voor het vinden van de artikelen heb ik gebruik gemaakt van de volgende zoektermen: 'Joan Benoit' (winnares van de marathon en wereldrecordhoudster op de marathon), 'olympic marathon'. 'olympic womens marathon' en 'Carla Beurskens' (gaf geen resultaten). Dit gaf uiteindelijk 113 krantenartikelen die ik allemaal heb doorgenomen. Ook bij deze kranten geldt dat het lastig is om op basis van twee kranten een algemeen discours in Amerikaanse kranten vast te stellen. Daarnaast geldt ook hierbij dat het mogelijk is dat niet alle relevante krantenartikelen gevonden zijn door het eventuele gebruik van synoniemen.

Van de zeven kranten zijn er van origine drie liberaal, namelijk het *NRC Handelsblad*, de *Los Angeles Times* en de *New York Times*. Het *Algemeen Dagblad* en *De Telegraaf* zijn van origine neutraal, maar *De Telegraaf* neigt naar conservatiever rechts. Het *Limburgsch Dagblad* is opgericht als lokale krant, maar is in 1972 overgenomen door *de Telegraaf*. De artikelen uit het *Limburgsch Dagblad* en *de Telegraaf* zijn niet hetzelfde. Daarom is het nog steeds interessant om ze beide te onderzoeken. *De Volkskrant* is van origine de enige katholieke krant die wordt onderzocht.²³ Door de verschillende achtergronden van de kranten zijn mogelijke discrepanties in het inzetten van discoursen te verklaren.

---

²³ A. Lijphart, *Verzuiling, Pacificatie en Kentering in de Nederlandse Politiek* (Amsterdam 2008) 51-58.

Ik heb, ook bij de analyse van de krantenartikelen, primair gekozen voor een kwalitatieve onderzoeksmethode. Echter, door de hoeveelheid bronnen die ik heb onderzocht, zal ik ook een aantal kwantitatieve vergelijkingen maken tussen de kranten. In de kranten ben ik op zoek gegaan naar stukken die ten eerste gaan over de marathon en/of over de marathonloopsters. Daarnaast heb ik aan de hand van de sociale constructie van vrouwbeelden in de media op specifiekere termen en uitingen gezocht, die vaak uit de reeds verschenen literatuur naar voren kwamen. Verder ben ik specifiek op zoek gegaan naar woorden die impliciet of expliciet verwijzen naar stereotypen en rollenpatronen rondom vrouwelijkheid, mannelijkheid en de daarbij horende connotaties, zoals ‘sterk’, ‘emotioneel’ en ‘doorzettingsvermogen’. Deze termen en connotaties worden veel gebruikt bij vrouwen volgens de auteurs van *Bouw een vrouw*. Dit boek bevat een standaardrepertoire van vrouwbeelden in de media.²⁴ Ten slotte heb ik ook gekeken naar de discoursen die in de literatuur naar voren zijn gekomen. Ik heb aan de hand van een analysekader systematisch mijn resultaten bijgehouden en gebruikt voor dit onderzoek. Het analysekader staat in de bijlage.²⁵

Daarnaast heb ik gebruik gemaakt van *oral history*. *Oral history* is een kwalitatieve onderzoeksmethode, die sinds het midden van de twintigste eeuw aan populariteit heeft gewonnen. Hoewel critici stellen dat geheugen, waar *oral history* gebruik van maakt, geen betrouwbare historische bron is, weerlegt Paul Thompson dit en betoogt hij dat *oral history* mensen laat spreken die normaal geen stem hebben. Hoewel herinneringen niet het werkelijke verleden weerspiegelen en deze onderhevig zijn aan latere ervaringen en emoties, kunnen deze wel bijdragen aan de (re)constructie van het verleden.²⁶

Ik zal *oral history* gebruiken aan de hand van één semigestructureerd interview. Dit heb ik afgenomen bij Carla Beurskens. Hierin heb ik binnen vijf thema's vragen gesteld over het hardlopen en de media in de jaren '80.²⁷ Hierin ben ik op zoek gegaan naar hoe zij de media-aandacht en -verslaggeving ervaarde. Als enige Nederlandse deelnemster stond ze vaak centraal in de mediaverslaggeving. Haar verhaal vormt daarmee een aanvulling op het reeds aanwezige bronmateriaal. Het transcript van het interview zal daarmee ook gebruikt worden als bron in dit onderzoek.²⁸

---

²⁴ M. Michielsens, D. Mortelmans, S. Spee, M. Billet, *Bouw een Vrouw: Sociale constructie van vrouwbeelden in de media* (Gent 1999).

²⁵ Zie bijlage II.

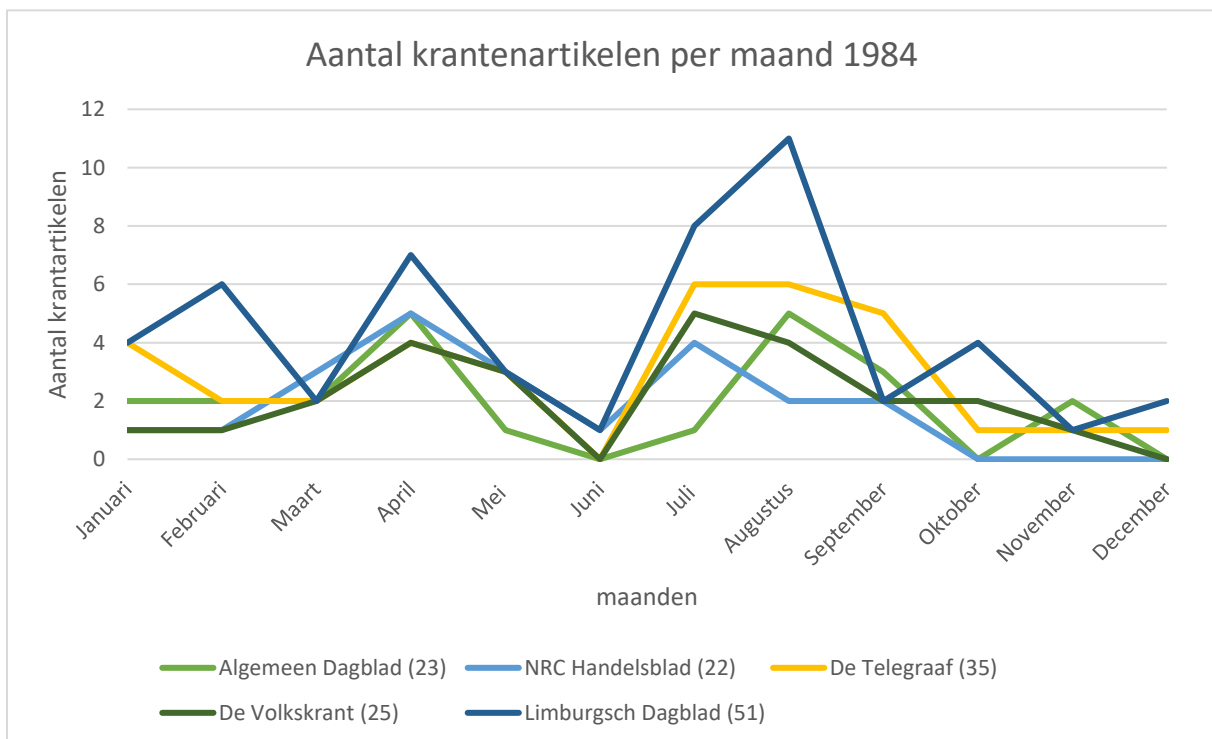
²⁶ A. Thomson, 'Memory and Remembering in Oral History' in: DA. Ritchie eds., *The Oxford Handbook of Oral History* (Oxford 2010) 78-95.

²⁷ Zie bijlage III.

²⁸ Zie bijlage I.

II: Gebruik van discourses in de Nederlandse media rondom de eerste olympische marathon voor vrouwen

In dit hoofdstuk zal uiteen worden gezet welke discourses Nederlandse kranten inzetten in de representatie van de eerste olympische marathon voor vrouwen. De manier waarop vrouwen in de media worden afgebeeld, blijft immers een gevoelig punt dat aanleiding geeft tot verhitte discussies. Media spelen een belangrijke rol in het tot stand komen en versterken van beeldvorming over vrouwelijkheid, genderrollen en emancipatie. Tegelijkertijd vormen zij een weerspiegeling van het gedachtegoed binnen sociale en maatschappelijke groepen. Binnen de sportjournalistiek, een discipline die van oudsher masculien is, speelden de discourses daardoor een grote rol in de beeldvorming.²⁹

Grafiek 1: Weergave krantenartikelen verschenen over de eerste olympische marathon voor vrouwen en marathonloopsters.

Elke krant die ik heb onderzocht gaf meermaals verslag en/of opinie over de eerste olympische marathon voor vrouwen. Hoe deze verslag deden van de gebeurtenis, verschilde per krant. De politieke, sociale en religieuze achtergrond van de kranten speelden hierin een grote rol. Met name bij de Nederlandse kranten is de impact van de verzuiling binnen de krantenwereld te zien.³⁰ Het *Limburgsch Dagblad* schreef in 1984 het vaakst over de marathon

²⁹ Michielsens e.a., *Bouw een vrouw* 6-12.

³⁰ Lijphart, *Verzuiling, Pacificatie en Kentering in de Nederlandse Politiek*, 51-53.

en over Carla Beurskens, namelijk 51 keer. De andere vier nationale Nederlandse kranten schreven er tussen de 20 en 35 keer over, waardoor de marathon een significant onderdeel was van de sportnieuwsverslaggeving van de kranten.

Met name binnen het hardloopeizoen, april tot en met september, werd het meeste gepubliceerd. Twee momenten lichtten de kranten daarbij het vaakst uit. Ten eerste liep Carla Beurskens op 15 april de door het NOC gestelde limiet, waarmee ze zich kwalificeerde voor de Olympische Spelen. In april was er daardoor een piek zichtbaar qua publicaties. Daarnaast was er ook in augustus een piek. Dit was het moment waarop de olympische marathon voor vrouwen plaatsvond.³¹ Wat daarbij opvalt, is dat in de Nederlandse media met name de vrouwen een bijrol kregen in de sportverslaggeving. Vaak was de mannenrace het hoofdonderwerp van het artikel en werd de vrouwenrace kort benoemd op het einde van het artikel, waardoor de marathon voor vrouwen werd gemarginaliseerd ten opzichte van die van de mannen.³²

Hoewel elke krant in Nederland over Carla's gelopen limiet minstens één artikel wijdde, waren er zeker inhoudelijke verschillen in enthousiasme en belangstelling. Zo verscheen dit artikel bij het *AD*, *De Telegraaf* en het *Limburgsch Dagblad* op de voorpagina.³³ Echter, *De Telegraaf* gaf daarbij prioriteit aan de mannenrace, die eerst behandeld werd. Daarin schreven zij onder andere dat de Nederlandse marathontop ontbrak en dat buitenlandse marathonlopers teleurstelden.³⁴ *De Volkskrant* besteedde daartegenover met name aandacht aan de vrouwenmarathon en bestempelde de knappe prestatie van Carla als 'voortreffelijk'.³⁵

De Volkskrant was echter niet louter positief over de prestatie van Carla. Zo besteedde de krant aandacht aan het verwijt van het gebruik van mannelijke hazen (tempomakers). De Nederlandse bondscoach gaf namelijk aan dat dit volgens hem niet gepast was en de prestatie van Carla onterecht zou bevorderen. Hierdoor werd de prestatie van Carla Beurskens, die zelf de limiet had behaald, bewust of onbewust, afgedaan als minder knap.³⁶ Ook het *NRC* benoemde dit verwijt van bondscoach Verhoorn aan het adres van coach Van Nisselroy, waardoor ook zij de prestatie van Carla Beurskens minder knap lieten lijken.³⁷

Een aantal kranten kozen ervoor om een voorbeschouwing voor de olympische marathon voor vrouwen te publiceren, waarmee ze het belang van deze historische gebeurtenis

---

³¹ Zie: grafiek 1.

³² Delorme, 'Were Women Really Underrepresented in Media Coverage of Summer Olympic Games; Pirinen, 'Catching up with Men'.

³³ 'Carla Beurskens haalt spelen', *Algemeen Dagblad* (16 april 1984); 'Carla Beurskens Olympisch: 2.34,56!', *Limburgsch Dagblad* (16 april 1984).

³⁴ 'Eindtijd Rotterdamse marathon laag door hoog aanvalstempo', *De Telegraaf* (16 april 1984).

³⁵ 'Beurskens met pijn naar Los Angeles', *De Volkskrant* (16 april 1984).

³⁶ Ibidem.

³⁷ 'Atlete Carla Beurskens voldoet aan limiet voor Olympische Spelen, *NRC Handelsblad* (16 april 1984).

wilden benadrukken. Het *Limburgsch Dagblad* bracht een aantal artikelen uit, waaronder een interview met Carla Beurskens. Daarin vroeg de krant hoe zij Los Angeles beleefde en hoe zij haar race hoopte te lopen. Het beeld dat naar voren kwam met het interview van Frans Driessen was dat Carla goed voorbereid was voor de ‘monsterloop’.³⁸ *De Telegraaf* plande ook een interview met haar in, waarbij naast een voorbeschouwing met Carla tevens in werd gegaan op haar carrièreloop.³⁹ Als laatste schreef Hans van Wissen van de *Volkskrant* een voorbeschouwing en een beknopte geschiedenis over de marathon voor vrouwen. Hierin beschreef hij de ‘jarenlange strijd tegen onderwaardering en betutteling’.⁴⁰

Na de olympische marathon ging binnen de Nederlandse media de aandacht vooral uit naar de Amerikaanse Joan Benoit, een ‘winnares van formaat’ volgens het *Algemeen Dagblad*.⁴¹ Daarnaast was er grote aandacht voor de Zwitserse Gabrielle Andersen, die door een vochttekort als 37ste over de finish kwam en ‘als een dronken vrouw over de baan strompelde’, volgens *De Telegraaf*.⁴² De kranten schonken daardoor minder aandacht aan de als 22ste gefinishte Nederlandse Carla Beurskens. Zelfs het *Limburgsch Dagblad* schonk met name aandacht aan Gabrielle Andersen en wijdde maar een klein artikel aan ‘hun’ Carla Beurskens. Dit resulteerde erin dat sensatie de voorkeur kreeg boven hun regionale trots binnen de krant.⁴³ Elke krant benoemde het incident en verschillende kranten wijdde er zelfs een heel artikel aan. Door het incident uitgebreid te belichten, gaven ze dit incident een grotere betekenis dan de sportieve prestaties van bijvoorbeeld Waitz (2de) en Mota (3de). Daarmee kozen de kranten bewust om in te spelen op de gevoelens en emoties van de lezer.

Gelijkheidsdiscours

Alle kranten zetten het gelijkheidsdiscours één of meerdere malen in. Dit discours is emancipatoir, het gaat uit van eenzelfde verslaggeving van mannen- en vrouwensport. Dit discours is te herkennen aan een aantal kenmerken. Zo wordt met name de prestatie zelf geprezen, bespreekt deze het belang van gelijke kansen en worden mindere prestaties gewijd aan het gebrek van geld en tijd.⁴⁴

---

³⁸ F. Driessen, ‘Carla Beurskens op temperatuur: ‘met een plaats bij de eerste tien ben ik al hartstikke blij’, *Limburgsch Dagblad* (28 juli 1984).

³⁹ ‘Eerste marathon voor vrouwen: Carla Beurskens vol goede moed’, *De Telegraaf* (2 augustus 1984); Driessen, ‘Carla Beurskens op temperatuur’.

⁴⁰ H. van Wissen, ‘Vrouwenmarathon in een stroomversnelling’, *De Volkskrant* (4 augustus 1984c).

⁴¹ H. Botman, ‘Benoit niet bij te benen’, *Algemeen Dagblad* (6 augustus 1984).

⁴² ‘Sportwereld geschokt door dramatische beelden’, *De Telegraaf* (6 augustus 1984).

⁴³ J. van Wersch, ‘Eerste marathon voor dames aangrijpende vertoning: ‘zoiets vreselijks wil ik nooit meer zien’, *Limburgsch Dagblad* (6 augustus 1984a); ‘Carla Beurskens verliest contactlens: ‘ik liep in een waas’, *Limburgsch Dagblad* (6 augustus 1984).

⁴⁴ Pirinen, ‘Catching up with Men’.

Binnen de Nederlandse media werd er veel aandacht gegeven aan de Amerikaanse winnares Joan Benoit. Over haar prestatie waren zij enigszins eensgezind. Elke krant zette namelijk een gelijkheidsdiscours in om haar prestatie te prijzen. Hans Botman van het *Algemeen Dagblad* sprak over een ‘winnaar van formaat’.⁴⁵ Coo Dijkman van *De Telegraaf* sprak zelfs dat Benoit met haar prestatie ‘één van de vurigste pleitsters’ was voor een marathon voor vrouwen met zo’n fantastische prestatie.⁴⁶ Hans van Wissen, verslaggever voor *de Volkskrant*, sprak over een ‘onvoorstelbaar tempo waarmee ze het Amerikaanse toonbeeld van volharding was’.⁴⁷ Jos van Wersch sprak in het *Limburgsch Dagblad* van ‘een glorieuze binnenkomst van Joan Benoit’.⁴⁸ Terwijl Hidde van der Ploeg van het *NRC* sprak van een ‘hoogwaardige prestatie’.⁴⁹ De toon van de berichtgeving was eenduidig, Benoits overwinning werd erkend als een uitzonderlijke sportieve prestatie.

Zowel het *Limburgsch Dagblad*, het *Algemeen Dagblad* en *De Volkskrant* benaderden de teleurstellende race van Carla vanuit het gelijkheidsdiscours. Het *Limburgsch Dagblad* schreef namelijk over de Nederlandse marathonloopster dat ze weliswaar ‘de sterkste Nederlandse marathonloopster was’, waarmee ze Carla’s status als topsporter bevestigden. Daarnaast schreef het *Limburgsch Dagblad* dat ze zichzelf niet kon overtreffen door het incident welke had plaatsgevonden tijdens de race.⁵⁰ Het *AD* gaf aan dat Carla’s prestatie vooral door pech negatief beïnvloed was.⁵¹ *De Volkskrant* koos voor eenzelfde beschrijving. De marathon was volgens hun een verschrikkelijke afvalrace die zorgde voor ‘een stap voorwaarts in de marathonsport’, waarin Beurskens kansloos werd door pech. In hun verslag van de wedstrijd werd Beurskens niet afgeschreven als onmachtig om een goed resultaat te halen. Maar werd haar mindere prestatie gekoppeld aan de pech die zij ondervond, namelijk het verlies van haar lens door een spons die tijdens de race in haar oog belandde. Dit narratief komt overeen met Carla’s eigen verklaring.⁵² De nadruk op deze onverwachte tegenslag leek haar prestatie te contextualiseren binnen de oncontroleerbare samenloop van omstandigheden die hadden plaatsgevonden. Door de nadruk te leggen op externe factoren plaatsten beide kranten haar prestatie in een bredere context zonder haar positie als atlete te ondermijnen.

Als laatste werd in sommige kranten ook de prestatie Gabrielle Andersen door middel

---

⁴⁵ Botman, ‘Benoit niet bij te benen’.

⁴⁶ C. Dijkman, ‘Gouden Race Joan Benoit: erkenning vrouwen op lange afstand’, *De Telegraaf* (6 augustus 1984).

⁴⁷ H. van Wissen, ‘Benoit 39 kilometer op kop’, *De Volkskrant* (6 augustus 1984).

⁴⁸ Wersch, ‘Eerste marathon voor dames aangrijpende vertoning’.

⁴⁹ H. van der Ploeg, ‘Joan Benoit hoorde alleen haar eigen voetstappen’, *NRC Handelsblad* (6 augustus 1984)..

⁵⁰ ‘Carla Beurskens verliest contactlens’.

⁵¹ Botman, ‘Benoit niet bij te benen’.

⁵² Bijlage I, 45.

van een gelijkheidsdiscours omschreven. Hidde van der Ploeg van het *NRC* schreef dat Gabrielle Andersen het publiek ‘een schokkende demonstratie van haar wilskracht’ te zien had gekregen, waarmee hij haar fysieke en mentale veerkracht benadrukte.⁵³ Ook Hans Botman van het *Algemeen Dagblad* sloot zich hierbij aan door Andersen te typeren als ‘doorbijtster’.⁵⁴ Beide kranten legden hierdoor de nadruk op zowel de prestatie en haar doorzettingsvermogen, maar ook uitten ze kritiek op de omstandigheden waarin zij dit volbracht. Waardoor Andersens prestatie werd bewonderd.

Ook rondom andere marathons tijdens dit seizoen zetten kranten het gelijkheidsdiscours in om Carla’s prestaties te beschrijven. Zo benadrukte *De Telegraaf* haar verstandige loopstijl, die gedurende het seizoen bij haar was gegroeid.⁵⁵ Dit benadrukte een rationele en strategische kant van haar. *De Volkskrant* benadrukte daarnaast de persoonlijke groei van Carla Beurskens gedurende het seizoen, waarbij ze gepresenteerd werd als een verstandige en professionele atleet. Daardoor wist ze tijdens de races haar rust te behouden, wat volgens de krant één van de belangrijkste factoren zou zijn die leidde tot mooie resultaten.⁵⁶ Ook het *NRC Handelsblad* besteedde aandacht aan het verstandige lopen van Carla Beurskens tijdens de marathon van Parijs. In het verslag sloot de krant zich aan bij het heersende beeld, die ook vanuit de andere kranten werd benoemd, dat Carla niet alleen haar fysieke en technische kwaliteiten had, maar dat ze vooral ook mentale kracht en strategisch inzicht had.⁵⁷ Dit beeld van Carla benadrukte niet alleen haar fysieke en technische kwaliteiten, maar droeg ook bij aan een narratief waarin haar succes het resultaat leek van mentale kracht, waarmee de kranten de prestatie van Carla Beurskens vanuit haar kracht verklaren, waardoor het gelijkheidsdiscours werd ingezet.

Ook in het *Limburgsch Dagblad* hadden ze meermaals aandacht voor Carla’s kwaliteiten als atlete. Zo werd haar verstandige loopstijl geprezen, evenals haar doorzettingsvermogen. Dat maakte haar volgens de krant meer dan alleen een goede loopster. Ze werd namelijk ook bestempeld als een atletiekidool en superster, wat haar status als inspiratiebron voor de nieuwe generatie benadrukte.⁵⁸ Carla onderstreepte dit idee in het interview waarbij ze aangaf dat ze hoopte dat haar prestaties jonge jongens en meisjes heeft

---

⁵³ Ploeg, ‘Joan Benoit hoorde alleen haar eigen voetstappen’.

⁵⁴ Botman, ‘Benoit niet bij te benen’.

⁵⁵ ‘Beurskens overtrof zichzelf’, *de Telegraaf* (24 september 1984).

⁵⁶ H. van Wissen, ‘Beurskens subliem in CPC-loop met deelnemersrecord’, *de Volkskrant* (2 april 1984d);

‘Beurskens naar beste tijd uit marathon-loopbaan’, *de Volkskrant* (24 september 1984).

⁵⁷ ‘Carla Beurskens loopt haar snelste marathon’, *NRC Handelsblad* (24 september 1984).

⁵⁸ ‘Carla Beurskens via Rotterdam naar Los Angeles’, *Limburgsch Dagblad* (3 januari 1984); ‘Carla Beurskens ‘lopen en niet praktiseren’; ‘Carla Beurskens: ‘ik durfde niet meer op de klok te kijken’: Na dramatische marathon Rotterdam in veilige haven, *Limburgsch Dagblad* (16 april 1984); ‘Carla Beurskens: revanche Wilma Rusman vier minuten sneller dan persoonlijk record’, *Limburgsch Dagblad* (24 september 1984).

geïnspireerd om te gaan lopen.⁵⁹ Door vooral te focussen op de kwaliteiten van Carla, namelijk haar loopstijl en doorzettingsvermogen zette de krant het gelijkheidsdiscours in.

Marginaliserende discours

Naast het gelijkheidsdiscours werd ook het marginaliserende discours regelmatig door kranten ingezet. Binnen dit discours werden vrouwelijke topsporters en hun prestatie neergezet als ‘minder dan’ en ‘anders dan’ hun mannelijk tegenhanger. Er werd meer ingegaan op de randzaken. Dit leidde tevens tot sarcastische opmerkingen over atleten.⁶⁰

Zo werd door een deel van de kranten het marginaliserende discours ingezet in het verslag van Carla Beurskens marathon op de Olympische Spelen. Hidde van der Ploeg van het *NRC Handelsblad* was kritisch over de eerste vrouwelijke marathon. Hij sprak schande over de ‘verontschuldigende verhalen waartoe de verliezers zich genoodzaakt voelden’.⁶¹ Daar voegde hij aan toe dat Carla Beurskens volgens hem de meest originele verontschuldiging had. Zij zat namelijk meer in over haar ogen dan over haar lopen, volgens de auteur.⁶² Ook het *AD* schreef dat de Nederlandse marathonloopster ‘de wereldpers had doen geloven’ dat het verlies van haar contactlens de oorzaak was van haar tegenvallende prestatie.⁶³ Opvallend is dus dat het *AD* wisselde van formulering in de dagen na de marathon. Eén van de oorzaken van deze discontinuïteit in verslaggeving kan het feit zijn dat verschillende auteurs deze artikelen schreven. Met deze suggestieve formuleringen werd Carla neergezet als een vrouw die met name op zoek was naar excuses om haar teleurstellende resultaat te rechtvaardigen. Als gevolg daarvan haalden de kranten de prestatie van Beurskens naar beneden en wijdden zij meer aandacht aan de randzaken, namelijk de excuses, dan de daadwerkelijke prestaties van de loopsters.

Ook bij de omschrijving van de marathon en finish van Gabrielle Andersen werd door sommige kranten het marginaliserende discours ingezet. *De Telegraaf* beschreef de binnenkomst van Andersen als dramatische beelden, waarbij zij als een ‘dronken vrouw over de baan strompelde’ en daarmee een negatief olympisch record neerzette door heel lang over de laatste 400 meter te doen.⁶⁴ Hiermee belichtte de krant de finish van de Zwitserse zeer negatief en zette vraagtekens bij de marathon voor vrouwen. Ook Jos van Wersch was kritisch over de finishbeelden. Volgens hem was de ‘regie in handen van de duivel’ en kreeg ‘de kijker

---

⁵⁹ Bijlage I, 56-57.

⁶⁰ Pirinen, ‘Catching up with Men’.

⁶¹ Ploeg, ‘Joan Benoit hoorde alleen haar eigen voetstappen’.

⁶² Ibidem.

⁶³ D. Panman, ‘Punt uit: ontgoocheling’, *Algemeen Dagblad* (7 augustus 1984).

⁶⁴ ‘Sportwereld geschokt door dramatische beelden’.

een drama te zien waarin tot nu toe geen enkele regisseur van het nabij gelegen Hollywood in slaagde.’ Hij omschreef Andersen als ‘een onbeschrijfelijk stuk ellende’ en vroeg zich wel openlijk af of ‘een slijtageslag zoals Andersen zichzelf aandeed langer kon worden toegestaan’.⁶⁵ Door de uitputting van Andersen als dramatisch neer te zetten versterkten de kranten het stereotype dat vrouwen niet in staat zouden zijn om een marathon te lopen. Daarmee droegen ze bij aan een beeld waarbij vrouwelijke sporters als minder dan hun mannelijke tegenhanger werden geframed,

Carla Beurskens werd door *De Telegraaf* na de Olympische Spelen geplaatst in een context van onzekerheid en angst. Bij de marathon van Parijs werd door *De Telegraaf* ingegaan op het feit dat zij aanvankelijk anoniem aan de start stond. Dit schreef de krant toe aan haar angst om te falen.⁶⁶ Deze framing van Carla als iemand die angstig was om niet te presteren creëerde een conflicterend beeld. Aan de ene kant werd ze als verstandige atleet afgebeeld en zette *De Telegraaf* een gelijkheidsdiscours in, aan de andere kant werd ze ook als iemand beschreven die moeite had met negatieve publiciteit. Waarmee de krant speculeerde over de randzaken van de marathon, want Carla liep een persoonlijk record tijdens de marathon van Parijs. Voor Carla zelf had deze marathon daardoor een andere betekenis. Zij beschreef deze race als een moment van sportieve revanche.⁶⁷

Daarnaast haalde het *NRC* meermaals het thema ‘klagen’ aan in hun beschrijvingen over de marathonloopsters. Deze opmerkingen sloten dan ook aan bij stereotypen die vaak worden gekoppeld aan vrouwen.⁶⁸ Door dergelijke verwijzing te maken positioneerde het *NRC* zich binnen een traditioneel vrouwbeeld, dat afbreuk deed aan de genuanceerde verslaggeving in andere kranten waarbij de professionele kwaliteiten juist meer werden benadrukt. Daarmee droeg het *NRC* bij aan een marginaliserend discours, waarin de randzaken als factor werden meegenomen in de verslaggeving.

Voor de kranten waren als laatste tijden en vorderingen binnen de vrouwenmarathon een veel voorkomend thema die vaak in relatie met de tijden en vorderingen van de mannenmarathon werden gezet. Zo schreef *De Telegraaf* dat ‘vorderingen sterker dan bij de mannen waren’, waarmee ze doelden dat de tijden sneller omlaag gingen bij de vrouwen dan bij de mannen.⁶⁹ Ook bij *de Volkskrant* was de vergelijking tussen de mannenmarathon en de

---

⁶⁵ Wersch, ‘Eerste marathon voor dames aangrijpende vertoning’.

⁶⁶ ‘Beurskens overtrof zichzelf’.

⁶⁷ Bijlage I, 41.

⁶⁸ ‘Atlete Carla Beurskens voldoet aan limiet voor Olympische Spelen’; Ploeg, ‘Joan Benoit hoorde alleen haar eigen voetstappen’.

⁶⁹ ‘Eerste marathon voor vrouwen’.

vrouwenmarathon makkelijk gemaakt. Voor Hans van Wissen was de spanning bij de vrouwenmarathon namelijk even intens als bij de mannen. Doordat de mannelijke prestaties als maatstaaf werd genomen zetten de kranten het marginaliserende discours in om de prestatie van de vrouwelijke atleten te beschrijven.

Seksistische discours

Als laatste werd ook het seksistische discours ingezet door de krantenmedia. Dit discours kwam wel het minst vaak voor. Het discours legt de nadruk op genderrollen en frameert daarmee vrouwen, in zekere zin is dit een extreme vorm van het marginaliserende discours.⁷⁰

In verschillende artikelen van *De Telegraaf* werden suggestieve termen, zoals uitgeblust, en ‘humor’ gebruikt die inspeelden op bestaande (seksuele) stereotyperingen van vrouwen. Een specifiek voorbeeld hiervan is tijdens een voorbeschouwing van de marathon in Los Angeles. Carla en haar coach oefenden van tevoren met het gebruik van sproei-installaties omdat deze tijdens de marathon om de tweeënehalve kilometer zouden staan voor de verkoeling. De krant koos ervoor om met de speelse formulering te komen: ‘dat beiden reeds onder de douche hadden geoefend, maar dat Carla waterbestendig bleek te zijn.’⁷¹ Deze opmerking bevatte een seksuele ondertoon die haar binnen een seksueel vrouwbeeld plaatste.⁷²

Ook het *Limburgsch Dagblad* zette dit discours in. Zo vergeleken ze Carla zelfs met de iconische Fannie Blankers-Koen, door haar ook de bijnaam ‘vliegende huisvrouw’ te geven. Deze titel, die waarschijnlijk bedoeld was als compliment, zette haar tegelijkertijd neer in een traditionele genderrol. Door Carla ook expliciet als huisvrouw te typeren benadrukte de krant een klassiek en conventioneel vrouwbeeld.⁷³ Deze framing werd versterkt door te wijzen op het feit dat Carla getrouwd was.⁷⁴

In hun typering maakte de krant bovendien soms gebruik van metaforen om Carla’s stijl te beschrijven. Zo werd haar loopstijl vergeleken met die van een ‘hinde’.⁷⁵ Deze dieren werden traditioneel geassocieerd met vrouwelijkheid, waarmee ze haar koppelden aan bestaande vrouwbeelden. Het *Limburgsch Dagblad* praatte anders over andere vrouwelijke atleten. Gabrielle Andersen werd omschreven als een ‘mooi ogend kind’ aan het begin van de

---

⁷⁰ Cooky, ‘Gender, Sport and Media Between the Mid 1980s and Early 2000s’ 133-147.

⁷¹ ‘Beurskens ‘waterproof’’, *de Telegraaf* (1 augustus 1984).

⁷² C. Cooky, ‘Gender, Sport and Media Between the Mid 1980s and Early 2000s’.

⁷³ ‘Carla Beurskens ‘lopen en niet praktiseren’ ‘vlieggewicht uit Belfeld’: van Rotterdam naar Los Angeles, *Limburgsch Dagblad* (14 april 1984).

⁷⁴ B. Ceulen, ‘Carla Beurskens ‘ik ben weer helemaal terug’’, *Limburgsch Dagblad* (27 februari 1984).

⁷⁵ ‘Als een hinde naar de titel’, *Limburgsch Dagblad* (27 februari 1984); J. van Wersch, ‘Carla zou in de States erg rijk kunnen worden: ‘ik snap nou waarom ze hier zo dik zijn. Ze eten al aardappelen bij het ontbijt’, *Limburgsch Dagblad* (2 augustus 1984c).

marathon, een typering die haar uiterlijk meer centraal stelde dan haar sportieve uitstraling, waarmee ze meer aandacht hadden voor randzaken. Na de marathon werd ze ervan beticht dat ze ‘al haar vrouwelijkheid had verloren’. Deze opmerkingen suggereerden dat Andersen zo diep was gegaan dat ze haar vrouwelijkheid en menselijkheid had verloren.⁷⁶ De krant wekte hier de impressie dat ze de vrouwelijke staat van de atletes belangrijker vonden dan de sportieve prestatie.

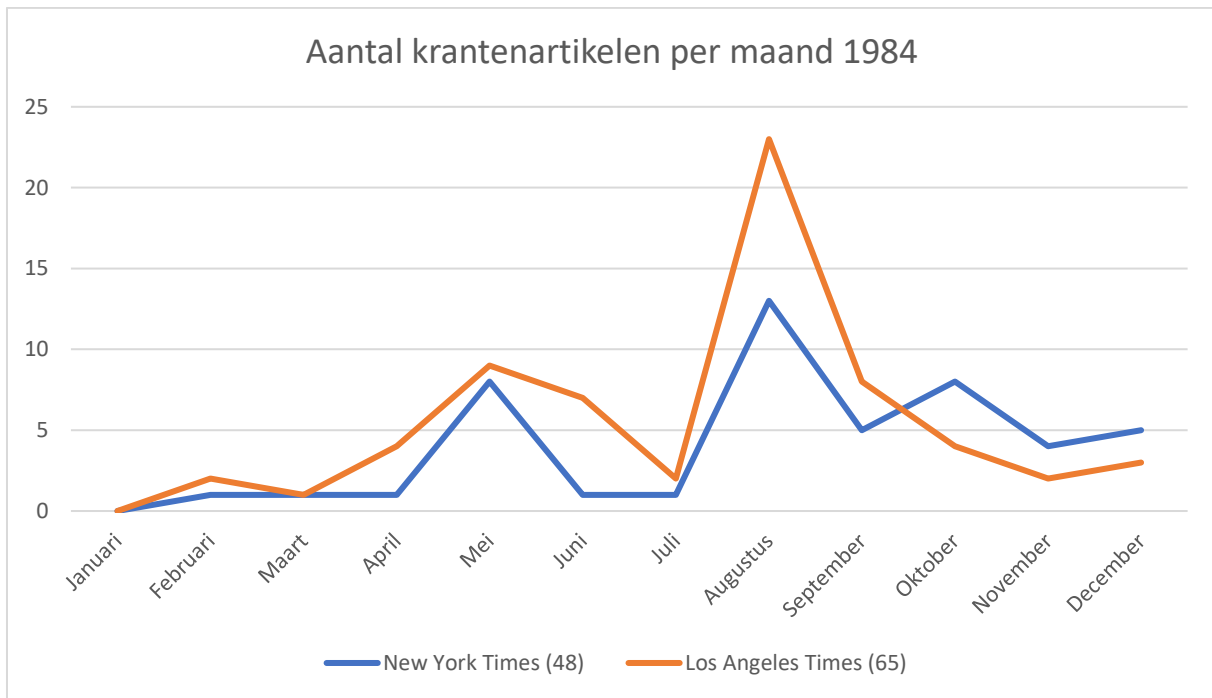
De verslaggeving van Nederlandse krantenmedia over de eerste olympische marathon voor vrouwen laat een complexe interactie zien tussen representatie en sportemancipatie. De kranten zetten verschillende discoursen in om de marathon te duiden. Dit had als gevolg dat er niet alleen een beeld gevormd werd over de prestaties, maar ook over andere zaken zoals vrouwelijkheid en stereotypingen. Deze beeldvorming weerspiegelde niet alleen de maatschappelijke opvattingen rondom vrouwelijkheid, maar kunnen deze ook versterken en beïnvloeden.

---

⁷⁶ Wersch, ‘Eerste marathon voor dames aangrijpende vertoning’.

III: Gebruik van discoursen in de Amerikaanse media rondom de eerste olympische marathon voor vrouwen

In dit hoofdstuk zal uiteen worden gezet welke discoursen Amerikaanse kranten inzetten in de representatie van de eerste olympische marathon voor vrouwen. Daarnaast staat de representatie van de olympische marathon voor vrouwen centraal. Dit zal gebeuren aan de hand van de Amerikaanse kranten *New York Times* en *LA Times*. Deze twee kranten gaven namelijk frequent aandacht aan de olympische marathon voor vrouwen.

Grafiek 2: Weergave krantenartikelen verschenen over de eerste olympische marathon voor vrouwen en marathonloopsters.

In totaal schreef de *LA Times* het vaakst over de olympische marathon en de olympische marathonloopsters, namelijk 66 keer. Ook de *New York Times* schreef relatief vaker over dit onderwerp dan de Nederlandse kranten, behalve het *Limburgsch Dagblad*. Dit kan verschillende oorzaken hebben. De kranten in Amerika waren vaak uitgebreider, waardoor er meer ruimte was voor sportartikelen. Daarnaast won Joan Benoit deze marathon en was zij wereldrecordhoudster, iets wat de interesse in Amerika alleen maar vergrootte voor de sport. Ook vond de marathon plaats in Los Angeles waardoor er zeker vanuit Los Angeles, maar ook vanuit de rest van de Verenigde Staten extra veel aandacht was voor de Olympische Spelen.

In Amerika wijdden kranten bovendien vaker een artikel aan vrouwenwedstrijden en/of vrouwelijke atleten vaker het hoofdonderwerp van het artikel, iets wat verschilde met de Nederlandse media. In de Amerikaanse kranten zijn, net zo als in de Nederlandse kranten, twee

piekmomenten te zien in de publicatie van krantenartikelen, namelijk mei en augustus.⁷⁷ In mei wist Joan Benoit de Amerikaanse trials te winnen waardoor ze zich plaatste voor de olympische marathon. In augustus vond de marathon plaats, die door dezelfde Benoit werd gewonnen.

In de Verenigde Staten stonden zoals altijd, ook bij de mannen, de trials op het programma. Dit is voor Amerikaanse atleten de enige mogelijkheid om zich voor de Olympische Spelen te kwalificeren, door in een wedstrijd af te rekenen met andere landgenoten. Wereldrecordhoudster Joan Benoit was de grote favoriet, totdat ze tweeënehalve week voor deze trials een knieoperatie moest ondergaan. Zowel in de *LA Times* als in de *New York Times* werd veelvuldig gespeculeerd of zij in staat zou zijn om de trials te lopen. Pas een dag voor de trials werd bekend dat Benoit aan de start stond. Hoewel deze trials uitsluitend een vrouwenevent was, de mannentrial vond een aantal weken later plaats, werd deze dus voorbeschouwd en ook nabeschouwd in beide kranten.

Net zoals in sommige Nederlandse kranten schreven de Amerikaanse kranten beide een uitgebreide voorbeschouwing op de marathon. George Vecsey van de *New York Times* benadrukte het historische belang van deze wedstrijd en stelde dat deze Olympische Spelen vooral memorabel voor één gebeurtenis zou zijn: *'Will the Summer Games belong to one event: the marathon, the first female marathon.'*⁷⁸ Met deze uitspraak onderstreepte hij dat de eerste olympische marathon voor vrouwen een enorme vooruitgang op het gebied van sportemancipatie. Ook Marlene Cimon van de *Los Angeles Times* schreef een voorbeschouwing waarin zij de favorieten aanwees.⁷⁹ Door beide een uitgebreide voorbeschouwing te schrijven speelden de Amerikaanse kranten een belangrijke rol in de bredere erkenning van de marathon voor vrouwen.

In Amerika kreeg de prestatie van Benoit nog meer aandacht dan in de Nederlandse media. De *LA Times* wijdde meerdere artikelen aan haar overwinning in de dag(en) na de overwinning.⁸⁰ Ook de *New York Times* wijdde verschillende artikelen aan de overwinning van Joan Benoit.⁸¹ Gabrielle Andersen werd ook in de Amerikaanse media belicht. Echter, deze media waren een stuk milder in hun bewoordingen en hier kreeg zij een minder prominente plaats in de verslaggeving. Wat aangeeft dat de nadruk lag op de overwinning van Benoit.

---

⁷⁷ Zie grafiek II.

⁷⁸ G. Vecsey, 'The Women's Olympics', *New York Times* (4 augustus 1984c).

⁷⁹ M. Cimon, 'Women's Marathon: While Waitz and Benoit Wait for Showdown, an Improved Field Points at Olympic Upset', *LA Times* (5 augustus 1984e).

⁸⁰ M. Cimon, 'Benoit Follows 'Yellow Brick Road' to Gold', *LA Times* (6 augustus 1984d); R. Reilly, 'I Always Thought the Finish Was Going to Be Right There', *LA Times* (6 augustus 1984a).

⁸¹ M. Moran, 'First Women's Olympic Marathon to Benoit', *New York Times* (6 augustus 1984); 'Olympic Highlights', *New York Times* (6 augustus 1984b).

Desondanks door het incident uit te lichten, gaven ook de Amerikaanse kranten dit incident een grotere lading.

Gelijkheidsdiscours

Beide kranten zetten veel het gelijkheidsdiscours in om over de overwinningen van Joan Benoit te praten. Zo bestempelde de *LA Times* de overwinning van Benoit in de trials als een ‘Sweet Victory’, waarbij de krant vooral inging op de klasse van Benoit, die ondanks haar blessure wist te winnen.⁸² Ook de *New York Times* koos voor een dergelijke omschrijving om de overwinning van Benoit te typeren. Zij bestempelde de prestatie van Benoit als ‘Sweet victory’, door haar blessure was deze overwinning volgens de krant extra mooi. Ook zij wijdde de prestatie van Benoit aan haar klasse en aan haar topsportmentaliteit.⁸³ Door de prestatie te koppelen aan de kwaliteiten van Benoit zetten beide kranten het gelijkheidsdiscours in om de prestatie te verklaren.⁸⁴

Ook tijdens de voorbeschouwing zette de Marlene Cimon van de *LA Times* het gelijkheidsdiscours in. Zij verwachtte een spannende marathon, waarbij het publiek volgens haar kon rekenen op ‘extremely fast times’.⁸⁵ Door in te gaan op de kwaliteiten van de atleten en dit te koppelen aan de verwachting van snelle tijden koppelde Cimon de potentiële prestatie aan klasse.

Na de overwinning van Benoit waren beide kranten zeer enthousiast over de tijd en de prestatie die Joan Benoit geleverd had. Marlene Cimon van de *LA Times* omschreef Benoit als ‘Queen of the Road’ en ‘Marathon Queen’, die een uitzonderlijke prestatie had geleverd op de Olympische Spelen door beide de hele marathon solo te lopen. Hiermee vestigde ze dus aandacht op de uitzonderlijke prestatie van Joan Benoit. Waarbij niet alleen de klasse van Benoit werd aangehaald, maar ook haar dominantie binnen deze race.⁸⁶ Micheal Moran namens de *New York Times* noemde Benoit zelfs gaf deze marathon ook als ‘the finest female distance runner’ en werd de zomer van 1984 toegewijd aan het feit dat ‘women were judged fit to run.’ Door deze prestatie te vieren als een mijlpaal in de sportemancipatie plaatste de *New York Times* de prestatie van Benoit in een bredere maatschappelijke context en benadrukte daarmee het belang van gelijkheid binnen de sport.⁸⁷

---

⁸² ‘Benoit Overcomes Injuries, Wins Marathon Trial; Brown in Second’, *LA Times* (13 mei 1984).

⁸³ P. Alfonso, ‘Joan Benoit Easily Wins Trial’, *New York Times* (13 mei 1984).

⁸⁴ Pirinen, ‘Catching up with Men’.

⁸⁵ M. Cimon, ‘Women’s Marathon: While Waitz and Benoit Wait for Showdown, an Improved Field Points at Olympic Upset’, *LA Times* (5 augustus 1984e).

⁸⁶ M. Cimon, ‘Benoit Follows ‘Yellow Brick Road’ to Gold’, *LA Times* (6 augustus 1984d); R. Reilly, ‘I Always Thought the Finish Was Going to Be Right There’, *LA Times* (6 augustus 1984a).

⁸⁷ M. Moran, ‘First Women’s Olympic Marathon to Benoit’, *New York Times* (6 augustus 1984); ‘Olympic Highlights’, *New York Times* (6 augustus 1984b).

De Amerikaanse media waren een stuk milder in de bewoordingen over Gabrielle Andersen. Zo schreef George Vecsey van de *New York Times* haar als ‘a brave bull after the picadors have done their cruel business’. In plaats van de wankelende finish te zien als iets schaamtevol benadrukte hij hiermee doorzettinsvermogen van de Zwitserse. Hij voegde eraan toe dat de hitte en de zonnesteek de reden moesten zijn geweest voor het instorten van Andersen.⁸⁸ Rick Reilly, van de *LA Times* beschreef haar als ‘the bravest who was operating on told her what she must do – finish history’s first women’s Olympic marathon’. Daarmee prees ook hij vooral het doorzettinsvermogen van Gabrielle Andersen. Daarnaast plaatsten zijn woorden haar prestatie als symbool, Andersen moest de historische marathon uitlopen.⁸⁹

Ook in de weken na marathon zetten de kranten het gelijkheidsdiscours in om Benoits prestatie te verklaren. De *New York Times* bestempelde Joan Benoit veelal als een moedige vrouw die ondanks haar tegenslagen doorzette om mee te kunnen doen aan de marathon. Immers moest zij een paar weken voor de trials nog een knieoperatie ondergaan. Deze uitdaging maakte haar uiteindelijke prestaties voor de *New York Times* nog knapper.⁹⁰ Daarnaast werd Benoit omschreven als een harde werkster die veel trainingskilometers per week aflegde om haarzelf continu te verbeteren. Dit benadrukte haar toewijding en discipline. Daardoor kon er een beeld voor het publiek ontstaan van een echte topsportvrouw.⁹¹

Ook binnen de *LA Times* werd vooral Joan Benoit’s doorzettinsvermogen geprezen. Dit was volgens de krant een bepalende factor geweest in haar carrière.⁹² Daarnaast zou ze zeer talentvol zijn geweest, wat een perfecte combinatie zou zijn voor een marathonloopster, waarmee ze haar prestatie probeerden te duiden aan de hand van sportieve kwaliteiten.⁹³ Tevens benadrukte de krant haar strijdbaarheid, die vooral rondom de trials van grote invloed was. Benoit werd door de *LA Times* neergezet als een atleet die niet alleen de fysieke obstakels overwon, maar ook mentaal een tikkeltje sterker was dan de concurrentie.⁹⁴ Daarnaast werd haar inzet ook aangewezen als één van de redenen van haar klasse. Zo zou zij in een week

---

⁸⁸ G. Vecsey, ‘First Gasps, Then Cheers’, *New York Times* (6 augustus 1984b).

⁸⁹ Reilly, ‘I Always Thought the Finish Was Going to Be Right There’.

⁹⁰ F. Litsky, ‘Ail Joan Benoit May Miss Trials’, *New York Times* (25 april 1984); Alfonso, ‘Joan Benoit Easily Wins Trial’; Moran, ‘First Women’s Olympic Marathon to Benoit’; ‘Benoit Sets Record For Half-Marathon’, *New York Times* (17 september 1984).

⁹¹ M. Moran, ‘Benoit Gears Down to Life’s Other Jobs’, *New York Times* (7 augustus 1984a).

⁹² ‘Morning Briefing’, *LA Times* (14 mei 1984); E. Almond, ‘Olympics ‘84/Notes: Newspaper Claims It’s Running New View of Decker’, *LA Times* (9 augustus 1984).

⁹³ M. Cimon, ‘After a Swim Career, She Takes a Plunge at Running: The Boycott Kept Larsen Out of ‘80 Olympics but she May Run Back in Marathon’, *LA Times* (9 mei 1984g).

⁹⁴ ‘Special Races for Women Added to Trials’, *LA Times* (11 juni 1984); M. Cimon, ‘Joan Benoit Runs a Fast 32:07.43 in an Exhibition’, *LA Times* (18 juni 1984f).

tallose kilometers afleggen om fit te blijven. Ze zou bijvoorbeeld ooit een uur naar een wedstrijd zijn gelopen om vervolgens deel te nemen aan deze wedstrijd.⁹⁵

Marginaliserend discours

Beide kranten zetten ook het marginaliserende discours in om uitslagen te duiden, deze kranten deden dat weliswaar minder vaak dan de Nederlandse kranten. Zo vergeleek Marlene Cimon van de *LA Times* de tijd die Benoit tijdens de olympische marathon liep met de tijd van de illustere Emil Zátopek die de olympische marathon bij de mannen in 1952 wist te winnen, waarmee de krant de prestatie van Benoit in een mannelijke context plaatste. Hoewel deze vergelijking was bedoeld om de prestatie van Benoit extra kleur te geven, werd de prestatie hiermee ook gekoppeld aan de mannelijke standaard die 32 jaar geleden werd gelopen. Dit voorbeeld illustreert hoe sportieve prestaties van vrouwen soms werden beoordeeld aan de hand van mannelijke maatstaven.⁹⁶

In het na-seizoen kon Benoit haar succes niet evenaren, waardoor haar resultaten tegen vielen. Vaak was ze niet eens in staat om te starten wegens blessures en privéomstandigheden. De *New York Times* legde uit dat ze door de drukte van de Olympische Spelen zowel mentaal als fysiek niet in staat was om aan nieuwe wedstrijden deel te nemen. De krant suggereerde dat ze de druk en de impact van haar historische overwinning niet aan kon. Opvallend is dat dit soort verklaringen vaker werd toegeschreven aan vrouwen. Dit past binnen een breder patroon waarin de prestaties van vrouwen niet alleen van sportieve factoren afhankelijk is.⁹⁷

De *LA Times* ging in op Benoits leven na de Olympische Spelen. Daarbij gingen ze terug blikken op haar prestatie, maar ze probeerden ook contact te leggen met haar. Volgens de krant zou ze erg op haar privacy gesteld zijn. Wat de krant neerzette als iets teleurstellend omdat ze daardoor geen huldiging wilde en geen tijd had voor haar fans.⁹⁸ Waarmee de krant ook inging op persoonlijke zaken die niet of minder met de sportieve prestaties van Benoit te maken hadden.

Seksistische discours

Beide kranten zetten ook af en toe het seksistische discours in. Zo ging de *New York Times* naast de sportieve prestaties van Benoit ook vaak in op haar privé-leven. In bijna elk artikel ging de krant in op haar aanstaande huwelijk, wat haar sterk positioneerde binnen een

---

⁹⁵ 'Morning Briefing: The Brawls Had Their Moments', *LA Times* (17 augustus 1984).

⁹⁶ M. Cimon, 'Benoit Follows 'Yellow Brick Road' to Gold', *LA Times* (6 augustus 1984d)).

⁹⁷ E.R. Shipp, 'Chicago Marathon Emerges As 'Second to None' for '84', *New York Times* (14 oktober 1984).

⁹⁸ A. Drooz, 'Olympics '84 Notes: I Say, Daley Old Chap, What Will the Queen Think?', *LA Times* (11 augustus 1984); R. Reilly, 'A Silver Lining', *LA Times* (27 mei 1984b).

traditioneel vrouwbeeld.⁹⁹ Deze nadruk op Benoits rol als aanstaande bruid laat zien hoe vrouwelijke atleten in de media vaak werden neergezet binnen de huiselijke sfeer, terwijl het bij hun mannelijke tegenhanger bijna nooit over de privésituatie ging. Ook de emotionele kant van Benoit werd in de krant belicht. Een aspect dat volgens Cooky vaker werd gebruikt om vrouwelijke atleten te typeren en hen af te zetten tegen het beeld van de rationele mannelijke sporter.¹⁰⁰

Ook binnen de *LA Times* was het aanstaande huwelijk van Benoit een terugkerend thema. Hoewel deze nadrukkelijk minder prominent was dan in de *New York Times*, werd het huwelijk toch regelmatig benoemd als belangrijk feit.¹⁰¹ Deze focus op haar privéleven plaatste haar binnen een traditioneel vrouwbeeld, waarin de rol in het privéleven naast haar prestaties als topsporter werd geplaatst.

De Amerikaanse kranten waren met name heel erg positief over de eerste olympische marathon voor vrouwen op de Spelen. Het markeerde een historisch moment. De media hebben Joan Benoit en andere vrouwelijke marathonloopsters uit die tijd in een grote verscheidenheid afgebeeld. Enerzijds werden hun sportieve prestatie en doorzettingsvermogen geprezen door de kranten, waardoor de atletes zelfs als rolmodellen en inspiratiebronnen werden gezien. Anderzijds bleef de berichtgeving doordrongen van genderrollen en traditionele vrouwbeelden en stereotyperingen. Dit gebeurde door nadruk te leggen op de privélevens van de atletes en hun emotionele reacties uit te vergroten. Deze tegenstrijdige beeldvorming laat zien hoe vanuit verschillende discoursen verslag werd gegeven over de eerste marathon voor vrouwen op de Olympische Spelen.

---

⁹⁹ Bv. 'sports people: Stars in Chicago', *New York Times* (21 oktober 1984); 'Benoit Sets Record For Half-Marathon'.

¹⁰⁰ Schultz, 'Breaking into the Marathon'.

¹⁰¹ Bv. M. Cimon, 'The America's Marathon: Run Looms as the Big One This Fall, Replacing New York Event', *LA Times* (21 oktober 1984a).

IV: Carla Beurskens ervaringen met media en mediaverslaggeving

De introductie van de eerste marathon voor vrouwen op de Olympische Spelen bracht veel media-aandacht met zich mee. Deze aandacht had ook impact op de marathonloopsters. Zo kregen zij meer aandacht, zowel positief alsook negatief. Dit bracht ook druk met zich mee. In dit hoofdstuk staan de ervaringen van Carla Beurskens met de mediaverslaggeving over haar deelname aan de marathon en over haar carrière centraal, om te onderzoeken welke perceptie zij van de media heeft.

Als Beurskens terugkijkt op de vroege dagen van haar marathoncarrière, herinnert ze de spanning die ze toen meemaakte: *Ja het was gewoon spannend als ik dus een marathon moest lopen. Ik was toch blij soms, dat ik toen tussen de mannen ook liep, want bij de vrouwen was niet echt concurrentie. Ik vond het gewoon eigenlijk spannend en je kreeg toch eigenlijk best veel aandacht toen.*¹⁰² Naast dat ze aandacht geeft aan de geringe concurrentie op de marathon voor vrouwen in Nederland zegt Carla dat ze de aandacht die dit met zich meebracht als een extra spanning ervaarde. Hiermee geeft ze dus aan dat ze zich tijdens haar carrière bewust was van de media-aandacht. Daardoor bracht dit ook extra druk en spanning met zich mee.

Die interesse vanuit de media voor de marathon werd steeds groter naarmate de Olympische Spelen steeds dichterbij kwamen. Carla merkte veel van de media aandacht die de eerste olympische marathon voor vrouwen met zich meebracht. Deze zichtbaarheid van vrouwenloopsport in kranten kon daarbij bijdragen aan een bredere maatschappelijke erkenning. Carla genoot van deze aandacht en vond het leuk dat daardoor de mensen uit het dorp ook met haar meeleeften.¹⁰³ Ze vertelt hoe ze in haar carrière steeds meer te maken kreeg met journalisten die iets over haar wilden schrijven: *Ja dat ligt eraan wat ze schrijven en hoe ze je benaderen. Nou sommigen benaderen je anders en die zijn dan ook anders. Maar eigenlijk met elke journalist praat je gewoon en je merkt wel als ze echt gaan vissen dan houd je je een beetje terug.*¹⁰⁴ Ze benadrukte dus ook dat haar openheid verschilde per journalist, dit lag er dan aan hoe journalisten haar benaderden en hoe ze over haar schreven.

De manier van schrijven en vragen stellen had dus impact op de houding van Carla tegenover journalisten. Wanneer een journalist een benadering koos die zich richtte op haar als atlete en op haar prestaties, voelde Carla zich meer op haar gemak en stond ze meer open voor gesprekken. Dit wijst erop dat een emancipatoire benadering een positieve invloed had op haar perceptie van de journalisten. Carla herinnert zich twee journalisten die voor haar daar bovenuit

---

¹⁰² Bijlage I, 41-42.

¹⁰³ Ibidem, 41.

¹⁰⁴ Ibidem, 54.

sprongen. Zij schreven met interesse over haar sportprestaties: *Dat zijn er twee eigenlijk die heel aardig waren ook, dus ja, die waren anders, die keken ook naar de atleet zelf.*¹⁰⁵ Dit was onder ander Hans van Wissen, die namens *De Volkskrant* schreef. Haar ervaring laat zien welke impact de rol van een journalist kan hebben op vrouwelijke sporters. Een objectieve, nieuwsgierige verslaggever draagt bij aan een meer inclusieve sportcultuur. Carla verteld bovendien dat ze over het algemeen een goede relatie met de meeste journalisten onderhield, maar het onderhouden van contacten was volledig haar eigen verantwoordelijkheid. Zij moest zelf zorgen voor haar mediavertegenwoordiging en persrelaties. *Dat moest je allemaal gewoon zelf doen, nou kon ik met de journalisten best goed opschieten.*¹⁰⁶

Aan de andere kant had een benadering die meer gericht was op sensatie een negatieve impact op Carla's perceptie van de media. Wanneer journalisten zich minder bezighielden met haar sportprestaties en zich meer richtten op randzaken of controverses, was Carla alerter. Dit wijst op een marginaliserend of misschien wel een seksistisch discours, waarin de bijzaken belangrijker worden geacht dan de prestatie zelf. Carla ervaaarde dat sommige journalisten enkel uit waren op interessante verhalen, zonder oog voor haarzelf en haar prestaties. Dit gaf haar een negatief gevoel: *maar die andere journalisten die probeerde mij gewoon eigenlijk ja, als het maar stinkt en dan hup direct in de krant zetten.*¹⁰⁷

Ze merkte bovendien op dat deze journalisten vaak verhalen uitvergrooten: *dan springen ze erop ja. En dan probeerden ze echt, je moet heel voorzichtig zijn wat je zegt, want ze maken echt van een muis een olifant.*¹⁰⁸ Deze ervaringen van Carla bieden inzicht in de belangen die sommige journalisten hadden en welke strategieën zij gebruikten om hun verhalen aantrekkelijker te maken voor hun achterban. Daarnaast bieden deze ervaringen inzicht hoe bewust Carla bezig was in het geven van interviews en hoe zij afwoog welke uitspraken ze ging maakte.

Ook tijdens de Olympische Spelen had één van de artikelen grote impact op Carla. Naast een voorbeschouwing op de marathon schreven een aantal Nederlandse kranten artikelen over een breuk tussen Carla en haar trainer Carel van Nisselroy. In de door mij onderzochte media plaatste alleen het *Limburgsch Dagblad* hier een artikel over. Doordat de krant inging op dit incident voelde Carla zich verslagen, dit had een negatief effect op Carla: *Dan komen die journalisten. Als er echt iets is wat ruikt, dan vallen ze op je. En dan bleek dus dat er een heel*

---

¹⁰⁵ Ibidem, 52.

¹⁰⁶ Ibidem.

¹⁰⁷ Ibidem.

¹⁰⁸ Ibidem.

*groot artikel in de krant had gestaan met de trainer en mij. Ik dacht wat is dit nou en ik voelde mij zo goed hè, en ik zakte zo in elkaar.*¹⁰⁹ Dit incident weerspiegelt hoe media naast sportieve prestaties ook persoonlijke gebeurtenissen van atleten konden uitvergrooten. Het is duidelijk dat deze marginaliserende berichtgeving impact had op de prestaties van Beurskens.

Ondanks haar wisselende ervaringen met de media, koestert Carla vooral de mooie herinneringen aan haar sportcarrière. Ze kijkt met trots terug en bewaart talloze tastbare herinneringen aan deze tijd. Zo heeft ze een kamer vol met medailles, bekens en een aantal plakboeken met krantknipsels over haar carrière. Daardoor zijn voor haar deze artikelen nog steeds relevant. *ik heb een hele kast vol. Nee maar dat is heel leuk, ja en dat schrijven ook.*¹¹⁰ Deze verzameling weerspiegelt niet alleen haar roemrijke carrière, maar het is ook haar trots. De positieve berichtgeving en de erkenning van haar sportieve prestaties in de krantenknipsels zijn daardoor ook mooie tastbare herinneringen voor haar.

Naast de ervaringen met krantenmedia heeft Carla ook veel ervaring met beeldverslaggeving. Carla uit haar kritiek over de beeldverslaggeving van de hardloophwedstrijden toen, maar ook van tegenwoordig. Carla is namelijk van mening dat deze te veel gericht is op de mannenwedstrijd, een soort marginaliserend discours in beelden. Zij wil dat er meer aandacht komt voor de eerste vrouwelijke loopsters in de wedstrijd, zodat ook de jeugd geïnspireerd kan raken om te gaan hardlopen: *Dan krijgen de dames vooraan dus heel weinig aandacht. Dat heb ik ook tegen Jos Hermens gezegd, die organiseerde [de marathon van Rotterdam] toen nog mee. En dan denk ik toch potverdorie laat die motor dan naar de dames ook. En dat is bijna niet gedaan en dat is echt heel, heel jammer.*¹¹¹ Carla's kritiek op de beeldverslaggeving toont aan hoe ongelijkheid in mediaverslaggeving een negatieve impact kan hebben op de zichtbaarheid van vrouwelijke atleten en daarmee ook op de perceptie hiervan.

Een andere, voor de media belangrijke, atlete tijdens de marathon was de Zwitserse Gabrielle Andersen. Carla vond het teleurstellend hoe *ABC Network* Gabrielle Andersen in beeld bracht: *Het was zo'n leuke meid, dus dat kan ik mij nog heel goed herinneren. Toen lag ze aan het infuus en toen ben ik nog bij haar geweest. Die is zo ver gegaan. En dat is jammer dat ze dat zo in beeld brachten hè. Want bij de mannen gebeurt het ook hoor.*¹¹² Ze beargumenteerde dat dit incident bij de mannen waarschijnlijk veel minder prominent in beeld zou worden gebracht en dat de media aandacht die hier aan gegeven was ook een stuk minder

---

¹⁰⁹ Ibidem, 43-44.

¹¹⁰ Ibidem, 53.

¹¹¹ Ibidem, 42.

¹¹² Ibidem 48-49.

zou zijn.

De ervaringen van Carla Beurskens met de media laten zien hoe mediaverslaggeving een grote invloed kan hebben op de atleten. Zo gaven sommige artikelen Carla's carrière een boost en zorgde anderen voor extra spanning en druk. De marginalisering van vrouwen in de sportmedia was niet alleen zichtbaar in tekstuele verslaggeving maar ook in visuele verslaggeving. Carla's kritiek hierop benadrukt de impact die zo'n verslaggeving op de sporter kan hebben. Ondanks deze kritieken bewaart Carla vooral de mooie herinneringen aan de verslaggeving.

V: Conclusie

In dit onderzoek stond de volgende onderzoeksvraag centraal: *Welke discoursen over vrouwen en topsport zetten journalisten in hun verslaggeving in Nederlandse en Amerikaanse kranten in om verslag te doen van de eerste olympische marathon voor vrouwen in Los Angeles 1984?* Om deze vraag te beantwoorden heb ik gewerkt aan de hand van drie hoofdstukken, waarin ik een krantenanalyse heb toegepast en een interview met Carla Beurskens heb geanalyseerd.

De eerste olympische marathon voor vrouwen markeerde een bijzonder moment in de historie van de sport en sportemancipatie. Marathonloopster Carla Beurskens was zich daar in 1984 ook al bewust van. Uit haar herinneringen kwamen een aantal dingen terug. Beurskens genoot van de media-aandacht, maar vond dit ook spannend. Ze was zich namelijk ook bewust van de keerzijdes van deze aandacht. Hoe deze aandacht vorm kreeg binnen kranten heb ik onderzocht in het eerste en tweede hoofdstuk aan de hand van zeven verschillende kranten: *De Telegraaf*, *NRC Handelsblad*, *de Volkskrant*, *Limburgsch Dagblad*, *Algemeen Dagblad*, *New York Times* en *Los Angeles Times*.

Hoewel Nicolas Delorme stelt dat er een oververtegenwoordiging van vrouwelijke atleten in de media was tussen 1984 en 2008, kan dit onderzoek geen uitsluitsel geven of dit ook gold voor de marathon. Wel kan worden geconcludeerd dat binnen de Nederlandse media de vrouwelijke marathonloopsters meer een bijrol hadden in de mediaverslaggeving ten opzichte van de mannen, wat eerder neigt naar een ondervertegenwoordiging in representatie, zoals Lopiano beargumenteert. In de Amerikaanse media kregen de vrouwen daarentegen vaak een eigen artikel, waardoor ze geen bijrol hadden in de verslaggeving. Daardoor kan er worden geconcludeerd dat er in krantenmedia grote aandacht was voor de eerste marathon voor vrouwen op de Olympische Spelen.

Deze aandacht bestond uit verschillende aspecten. Binnen alle kranten viel een gelijkheidsdiscours en een marginaliserend discours te analyseren. Ook was er af en toe een seksualiserend discours te ontdekken. Ten eerste is het gelijkheidsdiscours, waarin aandacht was voor de objectieve prestaties van de vrouwen, te herkennen in de verslaggeving. Dit discours is emancipatoir; het gaat uit van eenzelfde verslaggeving van mannen- en vrouwensport. Dit discours had als effect dat er een beeld ontstond bij het publiek van echte topsportvrouwen en benadrukte het belang van gelijkheid binnen de sport. Bovendien kwam dit discours het vaakste naar voren in de krantenartikelen.

Ten tweede was er aandacht voor de vergelijking met mannen in de krantenartikelen. Zo werd de tijd van Joan Benoit vergeleken met Emil Zátopek uit 1952. Dit marginaliserende

discours focust zich minder op de professionaliteit en de prestaties van vrouwen. Vrouwen werden bijvoorbeeld neergezet als ‘minder dan’ en ‘anders dan’ hun mannelijk tegenhanger. Er werd meer ingegaan op de randzaken. Dit leidde tevens tot sarcastische opmerkingen over atleten. Als gevolg daarvan haalden de kranten de prestatie van onder andere Beurskens naar beneden en wijdden zij meer aandacht aan de excuses.

Als laatste werd ook het seksistische discours ingezet. Dit discours legt de nadruk op genderrollen en framet daarmee vrouwen. In zekere zin is dit een extreme vorm van het marginaliserende discours. Dit discours werd door de kranten het minst vaak ingezet. Het discours plaatste atleten binnen een traditioneel vrouwbeeld, waarin de rol in het privéleven naast de prestaties als topsporter werden geplaatst. Ook plaatsten de sarcastische opmerkingen atletes in een seksueel vrouwbeeld.

De ervaringen van Carla Beurskens met de media hebben laten zien hoe groot de invloed van sportverslaggeving op atleten kan zijn. De marginalisering van vrouwen beperkte zich volgens haar niet alleen tot tekstuele verslaggeving, maar was ook zichtbaar in de visuele verslaggeving. Beurskens onderstreept hoe de representatie van atleten de prestatie en beleving kan beïnvloeden. Desondanks wijst Carla ook op de mooie kanten van de verslaggeving en koestert zij vooral de mooie herinneringen. Haar ervaringen benadrukken daarmee hoe de media niet alleen de publieke opinie over vrouwelijke sporters vormen, maar ook de sportervaring en carrière van deze sporters beïnvloeden.

Voor een eventueel vervolgonderzoek kan er meer in worden gegaan op de verslaggeving van de olympische marathon voor mannen om zo een betere vergelijking te kunnen maken tussen de verschillen in verslaggeving over mannelijke en vrouwelijke atleten. Ook zou er kunnen worden gekeken naar de live-verslaggeving van radio en televisie en zou er kunnen worden gekeken welke discoursen hier in werden gezet om de marathonloopsters te typeren. Als laatste zou het ook interessant zijn om te kijken naar de olympische marathon voor vrouwen van 1988 en 1992 om te analyseren of de verslaggeving in de loop der jaren zijn veranderd ten opzichte van 1984 en zo ja, hoe deze zijn veranderd.

De eerste olympische marathon voor vrouwen in 1984 markeerde een historisch moment in de sportwereld. De grote media aandacht weerspiegelde zowel de vooruitgang alsook de marginaliserende positie die sportvrouwen nog altijd innamen in de mediaverslaggeving. Dit onderzoek heeft laten zien hoe denkbeelden over gender en sport onlosmakelijk verbonden zijn met verslaggeving in Nederlandse en Amerikaanse krantenmedia.. Uiteindelijk toont de eerste olympische marathon voor vrouwen aan dat erkenning en representatie hand in hand gaan met de strijd voor gelijkheid in de sport, een strijd die vandaag de dag nog gaande is.

Literatuurlijst

Primaire bronnen:

Algemeen Dagblad

Botman, H., 'Benoit niet bij te benen', *Algemeen Dagblad* (6 augustus 1984).

'Carla Beurskens haal spelen', *Algemeen Dagblad* (16 april 1984).

'Oranje is aan het oogsten', *Algemeen Dagblad* (6 augustus 1984).

Panman, D., 'Punt uit: ontgoocheling', *Algemeen Dagblad* (7 augustus 1984).

De Telegraaf

'Beurskens overtrof zichzelf', *de Telegraaf* (24 september 1984).

'Beurskens "waterproof"', *de Telegraaf* (1 augustus 1984).

'Carla Beurskens vol vertrouwen naar Rotterdam', *de Telegraaf* (2 april 1984).

Dijkman, C., 'Gouden Race Joan Benoit: erkenning vrouwen op lange afstand', *De Telegraaf* (6 augustus 1984).

'Eerste marathon voor vrouwen: Carla Beurskens vol goede moed', *De Telegraaf* (2 augustus 1984).

'Eindtijd Rotterdamse marathon laag door hoog aanvalstempo', *De Telegraaf* (16 april 1984).

'Sportwereld geschokt door dramatische beelden', *De Telegraaf* (6 augustus 1984).

De Volkskrant

'Beurskens met pijn naar Los Angeles', *de Volkskrant* (16 april 1984).

'Beurskens naar beste tijd uit marathon-loopbaan', *de Volkskrant* (24 september 1984).

'Van Wissen boven marathon-limiet', *de Volkskrant* (30 januari 1984).

Wissen, van H., 'Marathon-top ondanks Olympische miskleun fors beloond: Carla Beurskens "de mensen realiseren zich nauwelijks wat je door de jaren investeert"', *de Volkskrant* (29 september 1984a).

Wissen, van H., 'Benoit 39 kilometer op kop: Beurskens kansloos na verlies van contactlens', *de Volkskrant* (6 augustus 1984b).

Wissen, van H., 'Vrouwenmarathon in een stroomversnelling', *de Volkskrant* (4 augustus 1984c).

Wissen, van H., 'Beurskens subliem in CPC-loop met deelnemersrecord', *de Volkskrant* (2 april 1984d).

LA Times

Almond, E., 'Olympics '84/Notes: Newspaper Claims It's Running New View of Decker', *LA Times* (9 augustus 1984).

'Benoit Overcomes Injuries, Wins Marathon Trial; Brown in Second', *LA Times* (13 mei 1984).

Cimons, M., 'The America's Marathon: Run Looms as the Big One This Fall, Replacing New York Event', *LA Times* (21 oktober 1984a).

Cimons, M., 'Women, No Apologies Necessary', *LA Times* (14 augustus 1984b).

Cimons, M., 'Benoit Says She Could Have Had a Faster Time', *LA Times* (7 augustus 1984c).

Cimons, M., Marlene Cimons, 'Benoit Follows 'Yellow Brick Road' to Gold', *LA Times* (6 augustus 1984d).

Cimons, M., 'Women's Marathon: While Waitz and Benoit Wait for Showdown, an Improved Field Points at Olympic Upset', *LA Times* (5 augustus 1984e).

Cimons, M., 'Joan Benoit Runs a Fast 32:07.43 in an Exhibition', *LA Times* (18 juni 1984f)

Cimons, M., 'After a Swim Career, She Takes a Plunge at Running: The Boycott Kept Larsen Out of '80 Olympics but she May Run Back in Marathon', *LA Times* (9 mei 1984g).

Drooz, A., Olympics '84 Notes: I Say, Daley Old Chap, What Will the Queen Think?', *LA Times* (11 augustus 1984).

'Morning Briefing: The Brawls Had Their Moments', *LA Times* (17 augustus 1984).

'Morning Briefing', *LA Times* (14 mei 1984).

Reilly, R., 'I Always Thought the Finish Was Going to Be Right There', *LA Times* (6 augustus 1984a).

Reilly, R., 'A Silver Lining', *LA Times* (27 mei 1984b).

'Special Races for Women Added to Trials', *LA Times* (11 juni 1984).

Limburgsch Dagblad

'Als een hinde naar de titel', *Limburgsch Dagblad* (27 februari 1984).

'Carla Beurskens haalt spelen', *Algemeen Dagblad* (16 april 1984).

'Carla Beurskens: 'ik durfde niet meer op de klok te kijken': Na dramatische marathon Rotterdam in veilige haven, *Limburgsch Dagblad* (16 april 1984).

'Carla Beurskens: 'lopen en niet prakkiseren' 'vlieggewicht uit Belfeld': van Rotterdam naar Los Angeles, *Limburgsch Dagblad* (14 april 1984).

'Carla Beurskens Olympisch: 2.34,56!', *Limburgsch Dagblad* (16 april 1984).

'Carla Beurskens: revanche Wilma Rusman vier minuten sneller dan persoonlijk record', *Limburgsch Dagblad* (24 september 1984).

'Carla Beurskens verliest contactlens: 'ik liep in een waas', *Limburgsch Dagblad* (6 augustus 1984).

'Carla Beurskens via Rotterdam naar Los Angeles', *Limburgsch Dagblad* (3 januari 1984).

Ceulen, B., 'Carla Beurskens 'ik ben weer helemaal terug'', *Limburgsch Dagblad* (27 februari 1984).

Driessen, F., 'Carla Beurskens op temperatuur: 'met een plaats bij de eerste tien ben ik al hartstikke blij'', *Limburgsch Dagblad* (28 juli 1984).

'Rotterdam in ban van marathon', *Limburgsch Dagblad* (13 april 1984).

'Waardering voor mentaliteit Carla Beurskens: 'toch moet ze vooral tactisch leren lopen'', *Limburgsch Dagblad* (2 Augustus 1984).

Wersch, van J., 'Eerste marathon voor dames aangrijpende vertoning: 'zoiets vreselijks wil ik nooit meer zien'', *Limburgsch Dagblad* (6 augustus 1984a)

Wersch, van J., 'Atletiekdrama: Carla Beurskens breekt met coach', *Limburgsch Dagblad* (2 augustus 1984b).

Wersch, van J., 'Carla zou in de States erg rijk kunnen worden: 'ik snap nou waarom ze hier zo dik zijn. Ze eten al aardappelen bij het ontbijt'', *Limburgsch Dagblad* (2 augustus 1984c).

New York Times

Alfano, P., 'Joan Benoit Easily Wins Trial', *New York Times* (13 mei 1984).

'Benoit Sets Record For Half-Marathon', *New York Times* (17 september 1984).

Litsky, F., 'Ail Joan Benoit May Miss Trials', *New York Times* (25 april 1984).

Moran, M., 'Benoit Gears Down to Life's Other Jobs', *New York Times* (7 augustus 1984a).

Moran, M., 'First Women's Olympic Marathon to Benoit', *New York Times* (6 augustus 1984b).

'Olympic Highlights, *New York Times* (6 augustus 1984).

Shipp, E.R., 'Chicago Marathon Emerges As 'Second to None' for '84', *New York Times* (14 oktober 1984).

'sports people: Stars in Chicago', *New York Times* (21 oktober 1984).

Vecsey, G., "I Was Hurting", *New York Times* (7 augustus 1984a).

Vecsey, G., 'First Gasps, Then Cheers', *New York Times* (6 augustus 1984b).

Vecsey, G., 'The Women's Olympics', *New York Times* (4 augustus 1984c).

NRC Handelsblad

'Atlete Carla Beurskens voldoet aan limiet voor Olympische Spelen, *NRC Handelsblad* (16 april 1984).

'Carla Beurskens loopt haar snelste marathon', *NRC Handelsblad* (24 september 1984).

'Delegatie Amsterdam rijker terug uit LA van promotietrip '92', *NRC Handelsblad* (6 augustus 1984).

Ploeg, van der H., 'Joan Benoit hoorde alleen haar eigen voetstappen', *NRC Handelsblad* (6 augustus 1984).

Secundaire literatuur

- Annette, A. Timm and Joshua A. Sanborn eds., *Gender, Sex and the Making of Modern Europe. A History from the French Revolution to the Present Day* (Londen 2022).
- Bandya, S.J. 'From Women and Sport to Gender and Sport: Transnational, Transdisciplinary, and Intersectional Perspectives' In: *The International Journal of the History of Sport* 29:5 (2012) 667-674.
- Beyen, M., *De taal van de geschiedenis: Hoe historici lezen en schrijven* (Leuven 2019).
- Born, van den T., *Een fraai uiterlijk als voorwaarde om op te vallen. Een onderzoek naar discourswisselingen in krantenartikelen over vrouwensport (1895-1999)* (Bachelorscriptie Geschiedenis, Universiteit Utrecht, Utrecht 2020).
- Congelio, B. J., 'In Defense of a Neoliberal America: Ronald Reagan, Domestic Policy, and the Soviet Boycott of the 1984 Los Angeles Olympic Games', In: T.C. Rider, K.B. Witherspoon eds., *Defending the American Way of Life: Sport, Culture, and the Cold War* (Arkansas 2018) 205-218.
- Cook, J., Glickman, L., 'Twelve Propositions for a History of U.S. Cultural History' in: W. Cook, L. Glickman, M. O'Malley eds., *the Cultural Turn in U.S. History: Past, Present, and Future* (Chicago 2008) 3-59.
- Cooky, C., 'Gender, Sport and Media Between the Mid 1980s and Early 2000s: Developments, Trajectories and Transformations' in: L. Mansfield, J. Caudwell, B. Wheaton, B. Watson eds., *The Palgrave Handbook of Feminism and Sport, Leisure and Physical Education* (London 2018) 133-147.
- Davis, N.Z., 'Women's History in Transition: The European Case', *Feminist Studies* 3:3/4 (1976) 83-103.
- Delorme, N., 'Were Women Really Underrepresented in Media Coverage of Summer Olympic Games (1984–2008)? An Invitation to Open a Methodological Discussion Regarding Sex Equity in Sports Media', *Mass Communication and Society Division* 17:1 (2014) 121-147.
- Depaepe, S., *Olympische sport: spiegel van genderongelijkheid of hefboom voor emancipatie?: krantenanalyse en oral history (1948-2008)* (Masterscriptie Nieuwste Geschiedenis, Universiteit Gent, Gent 2010).
- Derks, M., *Building Bodies: Gendered Sport and Transnational Movements* (Hilversum 2019).
- Fuller, L.K., *Sport, Rhetoric, and Gender: Historical Perspectives and Media Representations* (New York 2006).

- Hansen, J., 'The Women's Marathon Movement: Or we've run a long way, but haven't we been here before?' *Marathon and Beyond* 16:1 (2012) 60-75.
- Jutel, A., "'Thou dost run as in flotation': Femininity, reassurance and the emergence of the Women's marathon', *The International Journal of the History of Sport* 20:3 (2003) 17-36.
- Lane, S., *Long Run to Glory: The Story of the Greatest Marathon in Olympic History and the Women who Made it Happen* (Guilford 2023).
- Lijphart, A., *Verzuiling, Pacificatie en Kentering in de Nederlandse Politiek* (Amsterdam 2008).
- Lopiano, D.A., 'Modern History of Women in Sports: Twenty-five Years of Title IX', *Clinics in Sports Medicine* 19:2 (2000) 163-173.
- Michielsens, M., Mortelmans, D., Spee, S., Billet, M., *Bouw een Vrouw: Sociale constructie van vrouwbeelden in de media* (Gent 1999).
- Murphy, C., 'Historical perspectives The Race for Acceptance: Female Marathon Runners' Fight for Global Equality and Inclusion', *Santa Clara University Undergraduate Journal of History* 2:26 (2021) 45-58.
- Pas, N., 'Grand Départ: Nieuwe uitdagingen voor sportgeschiedenis in Nederland', *Tijdschrift voor Geschiedenis* 128:3 (2015) 453-469.
- Pirinen, R., 'Catching up with Men: Finnish Newspaper Coverage of Women's Entry into Traditionally Male Sports', *International Review for the Sociology of Sport* 32:3 (1997) 239-249.
- Schultz, J., 'Breaking into the Marathon: Women's Distance Running as Political Activism', *Frontiers: A Journal of Women Studies* 40:2 (2019) 1-26.
- Schultz, J., 'Going the Distance: The Road to the 1984 Olympic Women's Marathon', *The International Journal of the History of Sport* 32:1 (2015) 72-88.
- Scott, J.W., 'Gender: A Useful Category of Historical Analysis', *The American Historical Review* 1:5 (1986) 1053-1075.
- Scott, J.W., *The Fantasy of Feminist History* (Durham 2011).
- Spaaij, R., Farquharson, K., Marjoribanks, T., 'Sport and Social Inequalities', *Sociology Compass* 9:5 (2015) 400-411.
- Switzer, K., *Marathon Woman: Running the Race to Revolutionize Women's Sports* (2017).
- Sykes, H., *The Sexual and Gender Politics of Sport Mega-Events: Roving Colonialism* (Abingdon 2017).

- Thomson, A., 'Memory and Remembering in Oral History' in: DA. Ritchie eds., *The Oxford Handbook of Oral History* (Oxford 2010) 78-95.
- Tijseling, A., 'De tweede feministische golf in Nederland. Een historiografische inleiding', *Leidschrift: Vrijheid, gelijkheid, zusterschap. De tweede feministische golf* 30:2 (2015) 7-25.
- Tolleneer, J., 'Gender en sport in historisch perspectief', In: *Verslagen van het centrum voor gendergeschiedenis* 1:15 (2006) 43-63.
- Verriet, J., "Strong as a Bear, Gracious as a Gazelle' The Expansion of Female Athleticism in Dutch Sports Magazines and Advertisements for Sports Food and Beverages, 1960-1980' in: M. Derks eds., *Building Bodies: Gendered Sport and Transnational Movements* (Hilversum 2019) 137-152.
- Werff, van der H., Hover, P., *Ladies First' in Running: ontwikkeling Van vrouwen in de deelname aan de loopsport* ('s-Hertogenbosch 2011).
- Wheaton, B., Thorpe, H., *Action Sports and the Olympic Games: Past, Present, Future* (Abingdon 2022).

Bijlage 1: Transcript interview 19-11-2024 met Carla Beurskens

Tobias: Kunt u iets kort over uzelf vertellen en over u achtergrond?

Carla: ehm... dat is moeilijk. Ja over mezelf vertellen dus ik ben met, ik was, ik ben met atletiek begonnen. Ehm... ik was bij, ja zeg, ik was bij de kabouters eigenlijk.

Tobias: oja.

Carla: hoe heet dat eigenlijk. Bij de verkennerie was ik dus, maar ik wilde gewoon iets actiefs doen en mijn broer die was toen al wielrenner en dan zegt hij, goh gaat toch, toen was ik nog klein, tien jaar, goh ga bij, ga atletiek doen, ja. Wat is atletiek eigenlijk? Dan heeft ie gezegd dat en dat en dat en nu wist ie dus een vrouwtje wat atletiek deed bij ons in de buurt en dat was in mijn geboorteplaats dus dat was al heel lang geleden.

Tobias: dat was in Tegelen toch?

Carla: In Tegelen toch, joah. Nou en dan ben ik daar naartoe gegaan en zo ben ik eigenlijk met atletiek begonnen maar toen was alles in een spelvorm

Tobias: Ja.

Carla: en ehm, maar dat, en toen hardlopen bleek dus, dat ik deed ik heel graag dus en ik heb nog verspringen gedaan en en in clubverband en en competitie gedaan. Ja en achteraf blijkt dus toch dat ik dan en ehm hardlopen dat dat het beste is en dan de langere afstanden.

Tobias: oja.

Carla: En ehm ja... Toen zijn de wedstrijden begonnen dus, ehm ja. Dat was eigenlijk, ehm.

Tobias: Hoe oud was u ongeveer wanneer u met wedstrijden begon?

Carla: Nou, vijftien jaar, maar dat was gewoon hoogspringen, verspringen nog. Competitie met alle, of met het zuiden, allemaal die kleine atletiekverenigingen.

Tobias: oja.

Carla: En de eerste marathon heb ik met éénendertig jaar gelopen.

Tobias: oja.

Carla: dus, dat is eigenlijk, daar begon het dan echt eigenlijk.

Tobias: ja.

Carla: en dan ja en heb ik nog wel baanwedstrijden, drie kilometer ook goed.

Tobias: ja en veel veldwedstrijden toch?

Carla: ja veldwedstrijden en veldlopen vind ik heerlijk, maar echt eh, toen hebben ze gezegd, nou je moet ook echt eh, de lange afstand beginnen en dus ook. En dan was mijn, mijn loopstijl werd ook veel anders, want dat vond ik eigenlijk helemaal niet leuk. Maar dat kwam vanzelf en ik weet nog, ehm. Kijken. Ja nouja toen ben ik met atle, met langere afstanden begonnen dus en toen ehm. Vijfentwintig kilometer, ehm, halve marathon. Nou dat beviel me wel, per tien kilometer op de weg en toen, ehm. in eenentachtig dan heb ik de eerste marathon gelopen.

Tobias: oja. En waar was dat?

Carla: Dat was in, ehm ja, in ehm in Kijkduin.

Tobias: oja

Carla: Dat was in Kijkduin en ehm. Ehm. Ik zou in Essen lopen met een paar andere nederlandse loopsters en dat was ook een marathon, maar echt gewoon dat je voor de eerste keer, dus ehm. Dat je gewoon ehm met de andere kon ehm. Ja voor de eerste keer ehm, stond geen druk op je. [Tobias laat merken dat hij nog luisters], maar toen kwam er dus van ehm. Ehm, Evert, dat is een cosmeticummerk, en die hadden gezegd van nou als jullie een ehm, marathon organiseren, dan wordt die door ons gesponsord en dan kreeg de bond een flink bom geld.

Tobias: oja

Carla: dat was ook reclame voor Evert dan hè. Nou en toen mocht ik niet meer in Essen lopen. Ik was helemaal en ehm die die mara, die marathon in Kijkduin dan. Nou die werd heel veel uitgezet. We hebben helemaal door de duinen gelopen, maar ik mocht niet in Essen starten en die andere ook niet.

Tobias: oja

Carla: Nouja, en je was helemaal voorbereid, ja en toen heb ik toch in Kijkduin gelopen met zeven loopsters. En ehm. Maar toch wat heb ik echt eh, eh ja e, toen ik over de finish kwam toen dacht ik van goh is dit nou de marathon? Dus ik was helemaal niet moe, ik had geen spierpijn ofzo, ja en toen bleek dus toch, dan ga je nog meer eigenlijk ja, dan ga je echt wel op snellere tijden ga je lopen. Op de kort, op de wegwedstrijden en zo, maar ja en dan kwam de tweede, tweede marathon was in Osaka. Dus alleen voor vrouwen en dat is ook fijn.

Tobias: oja.

Carla: en toen heb ik ook wel, ehm twee tweeënveertig heb ik toen gelopen, ja dus, en toen begon het echt

Tobias: Was dat dan ook, zeg maar, ook de enige een beetje wereldwijd die alleen voor vrouwen was?

Carla: joah,

Tobias: ja

Carla: dat is in Osaka, dat is alleen dus in Japan, alleen voor vrouwen.

Tobias: oja.

Carla: en daarom was 't, was alleen daar, en ehm. Dat dat is echt fijn. Nou en dan daarna dus dan ehm. Nee dat was [gemompel] nee dat was alleen in Japan pas ja. En daarna is het wel meer begonnen, dus dat het wel vrouwelijker, dus dat er doch vrouwenmarathons kwamen. Maar Japan was de eerste marathon alleen voor vrouwen. En dat was wel vaker, maar ehm. Was een hele ervaring.

Tobias: Ja?

Carla: ja, ook..

Tobias: wel een hele prettige ervaring?

Carla: ja

Tobias: ehm., even kijken, ehm, ja hoe ging u u omgeving om met het feit dat u wilde gaan hardlopen en ehm dat u op een gegeven moment ook ehm, heel serieus bent gaan hardlopen?

Carla: nou dat ging, ja allemaal heel leuk, heel interessant ook, ja, dat is ook, ik heb, ben dan in Tegelen geboren dan, en ehm, en ehm geboorteplaats, en zijn dan in Belfeld gaan wonen.

Tobias: ja.

Carla: nee dat was eigenl...

[hond blaft erdoorheen]

Jac komt binnen

Jac tegen hond: héy

Carla: zucht... nee maar, dus ehm, vonden ze dus eigenlijk heel leuk, en waren heel erg geïntereiseerd dus eh, als ik goed gelopen had, dus dan eh.

Jac: goeiedag

Tobias: goeiedag

Jac: is ze lief geweest?

Carla en Tobias: ja

Jac verlaat de kamer weer

Carla: nee maar ze vonden het echt, echt allemaal, echt positief over

Tobias: oja, fijn.

Carla: en dan ook de mensen en ehm, en hoe heb je gelopen? Oh proficiat, en weet je als je ergens anders bent en proficiat als je goed gelopen had. Stond ook vaker in de krant dan.

Tobias: ja.

Carla: dat was wel leuk.

Tobias: dus, ehm ja, dus ook het dorp leefde een beetje mee en ehm?

Carla: ja, ja

Tobias: ja. Ehm, ja dan wil ik wat vragen over de eh, jaren 80, zegmaar ehm, de begon toen een beetje de marathon voor vrouwen begon zich een

Carla: ja

Tobias: een beetje te ontwikkelen en toen werd het denk ik ook wat bekender en wat ehm, zegmaar dat er ook meer vrouwen het gingen beoefenen.

Carla: ja ja

Tobias: ehm, kunt u daar iet s over vertellen hoe het was voor u om in die jaren, ehm, hard te lopen?

Carla: ehm, ja, ehm ja gewoon spannend, maar ehm. Als ik dus een marathon moest lopen, ja, of ehm, ik was toch blij soms, dat je, kijk, dat je je loopt bij de vrouwen maar d'r was niet echt, echt, echt concurrentie zal ik maar zeggen, ja, en als je nou dus, ik heb voor het eerst geloof ik in Amerika gelopen toen tussen de mannen. Ja dan, dan ehm, dan heb je meer mensen om je heen, en die mannen lopen natuurlijk sneller, daar kun je je aan optrekken, dat is ook wel een heler ervaring dan. Maar ehm, ehm, ehm. Ik vond het gewoon eigenlijk spannend en je kreeg toch eigenlijk best veel aandacht toen. Dus dat je.. en dan ehm. Ja als je dan weer een goede tijd loopt, ehm, want dat is pas in opkomst dan. Wordt er toch veel aandacht aan besteed. Ook in de krant enzo.

Tobias: ja, en dat ehm

Carla: en dat stimuleert ook in zekere zin, maar dat ehm, ehm, wat ik wel eigenlijk, wedstrijden, ook bijvoorbeeld tussen, tussen vooral in Rotterdam bijvoorbeeld hè, daar loop je. Ik heb hem drie, twee of

drie keer in Rotterdam gelopen, maar ehm, daar krijg je, krijgen de dames ook vooraanin dus eh, dus ehm, heel weinig aandacht. Dat heb ik ook, Jos Hermens was dat, die organiseerde dat toen nog mee, je weet wie Jos Hermens nou is? Dat was een hele bekende, Jos Hermens

Tobias: ehm, nee

Carla: nou, nou hij was een hele, ehm, die heeft ook, ehm twee keer la, of nee [gemomper], ehm Sifan Hassan, ken je die misschien?

Tobias: jajaja

Carla: die dus, die hoort bij de groep van, ehm, van Jos Hermens

Tobias: oh, ja ja

Carla: maar, maar of makelaar dan, maar ehm, en in ieder geval toen heb ik tegen hem gezegd, toen zie die van ja maar ze hebben maar één camera. En dan denk ik toch potverdorie laat die camera, op die motor dan hè, de meeste aandacht ging dan naar, naar de mannen hè.

Tobias: ja

Carla: En dan, ehm, ja af en, ja amper naar de dames dan ook hè. En dat vond ik toch heel vreemd eigenlijk en dat moeten ze niet doen, want als, als ze, als de jeugd zou ik maar zeggen, ons ziet lopen willen ze zich

Tobias: er aan optrekken ja

Carla: optrekken, ja en dat is heel heel, en dat is bijna niet gedaan

Tobias: ja, want...

Carla: bijna niet gedaan, en dat is echt heel heel jammer hè

Tobias Ja, ehm kunt u iets vertellen over, ehm, de grootste uitdagingen voor u als marathonloopsters en dan ook misschien een beetje in combinatie voor u als vrouw daarin zeg maar, dus het was dan ook heel erg optrekken aan de mannen of?

Carla: ja, nou, nou voor mij was het gewoon eigenlijk ehm. Als ik wilde lopen, hè, dus ik wilde gewoon eigenlijk, eh, gewoon mijn tijd verbeteren. Eerste of tweede plek dat, dat, dat scheelde me niet, als me tijd maar verbeterd, beter was. En dat, dat kon ik me toch gewoon, ik was altijd gewoon met de tijd bezig. En daar eh, da, dat eh, dat, ja andere zeggen dan nou als ik maar eerste wordt ofzo, maar dat had ik dus niet. En ehm, ja tijdens de marathon, maar bijvoorbeeld, dat was in Duitsland, dat was een een een wedstrijd, een wegwedstrijd tien kilometer geloof ik, en dat, ja dat waren dus eigenlijk een beetje sponsors dus, dat ging ehm, ehm voor kankerpatiënten en dat vrouwtje dat ook organiseerde, dus ehm, die had zelf ook kanker dus ehm. Maar dat was een heel bekend iemand, ik kan niet meer op de naam komen, maar een hele bekend iemand. Maar [gemompel] is inmiddels overleden. Maar in ieder geval, maar ehm, als je het parcoursrecord verbrak, dat was een heel scherp parcoursrecord. Dan ehm, kreeg je een flink bedrag, hè, en toen lag ik op de eerste plek en ik was keihard aan het ehm, ja keihard een ehm ehm ehm, een inspanning dus ook hè en ik dacht van oh als ik dat nog haal hè, haal. En toen had ik me voorgenomen als ik eerste wordt, als ik het parcoursrecord verbreek. Eerste ben ik geworden dus ehm, als ik het parcours- parcoursrecord verbreek, dan geef ik dat, dat bedrag aan, dat geef ik dan aan, aan die cheque geef ik dan aan kankerbestrijding.

Tobias: oja.

Carla: was leukemie ofzo was dat. En. En, da, dat, ja dat is, dan krijg je zo'n boost eigenlijk van hè, want dat heb ik toen gemak gehaald.

Tobias: ja

Carla: en er is een hele leuke foto, die staat er nog op, zo'n grote cheque krijg ik dan en dan staat dat vrouwtje er bij dus en die moeder was ook, was ook kankerpatiënt, maar dat is een hele bekende. Ja het staat, ja dus. Het is dus in Duitsland bekend is is, ja, hebben ze ook over geschreven dus, en toen is Hans van Wissen, ja dat is dus ook één van de beste journalisten, zal ik maar zeggen dus ook hè, die is er later pas achter gekomen en die heeft me toen ook gebeld.

Tobias: ja

Carla: want, maar die is nu inmiddels ook overleden dus ehm, maar ehm, ehm, ja dat dat trekt me dan ook wel.

Tobias: ja, oja mooi, ehm,

Carla: maar dus bij mij ging het gewoon de hele poos, bij mij ging het gewoon eigenlijk, eh ik wil steeds mijn tijd verbeteren dus dat was eigenlijk gewoon een van de leukere dingen.

Tobias: ja want u had de marathon, de tijdslimiet, had u toe in Rotterdam met een paar seconden toen gelopen toch?

Carla: ja, oh ja ja, wat had ik buikpijn, goh wat een kramp van van ja en die man ehm, wie was dat, die had ook, maar dat was ook het weer, dat is volgens mij toe in één keer echt warm geworden dus ook hè.

Tobias: ja

Carla: maar ook van de spanning, dus ik heb het net net gehaald. En dat ja en die mensen langs de kant die waren aan het schreeuwen en en ja ik zag dat doek helemaal, dus het finishdoek zag ik helemaal niet meer eigenlijk, of de tijd klopt dus dan eh, maar ik moet alleen maar rennen rennen, maar ik heb het gehaald., ja dat is heel mooi. Maar daar hebben ze heel veel over geschreven ook.

Tobias: ja, en ehm, kunt u dan iets vertellen over die eerste Olympische Marathon, hoe werd, hoe beleefde u dat?

Carla: ehm ja spannend eigenlijk.

Tobias: oja?

Carla: ja dat is, is de eerste olympische spelen voor vrouwen dan, marathonloop dan ook, en dan, ja eh, kleding kreeg je dus, eh, ja dat is altijd dan ook he, en ja dan ook dus eh, even kijken, ja dan wordt eh, volgens mij de eerste of de laatste keer, nee de opening, weet je wel dan gaan allemaal die ploegen die lopen dan mee, in het stadion ook, ik moest direct de eerste dag moest ik lopen, dus ik heb niet meegelopen dus ook hè.

Tobias: ja

Carla: Vooral dan moest je bepaalde schoenen aan doen, eh beetje geklede schoenen, nou en die knellen echt heel erg, als ik die, als ik dan die defilé eigenlijk mee zou lopen met die, op die schoenen dan kan ik s'morgens niet die dag daarna de marathon lopen dus eh. Maar eh, het was spannend gewoon en eh, ik heb heel veel pech gehad daar dus want ja er was bonje met de trainer.

Tobias: ja dat las ik ook

Carla: en hij zou dus niet komen, nou ik kwam dus in het Olympisch dorp aan, en eh, dan komen die journalisten als er echt iets is om wat, wat, wat ruikt dan vallen ze op je dus en ik dacht van wat is dit, wat is dit. En dan bleek dus dat er een hele grote artikel, of een artikel in de krant had gestaan met de trainer en mij, helemaal doorgescheurd hè, en ik dacht wat is dit nou. En ik voelde me zo goed hè, en ik zakte zo in elkaar. Dat is zo jammer.

Tobias: awh, ja.

Carla: en ik had er echt zo'n zin in gehad ook hè, en en toen was die trainer ook nog toevallig was hij, of is hij toch nog gekomen naar het dorp toe en dat was nog erger. En toen met de marathon ging het best nog goed. Ik kreeg een spons in mijn oog gegooid, maar dat was een spons van een Amerikaanse dus die, tijdens de marathon, dus die loopt ook, en ik liep best voorin in en dan wordt je, het was warm weer, en je pakt een spons voor die vochtig te maken.

Tobias: en die kwam in u oog terecht toch?

Carla: ja die kwam in mijn oog terecht, ooh, en dat doet even pijn en toen had ik nog harde contactlenzen, en dan ga je zo lopen, ja dus eh, en dan ging het wel weer, maar dan voorzichtig zijn met lopen, maarja ik heb hem uitgelopen.

Tobias: ja, en opzich mag u wel heel trots zijn denk ik daarop ook

Carla: ja, ja. En toen na de marathon heb ik een prijs gelopen, revanche, en dan heb ik heel goed gelopen ook, want je hebt ook heel goed getraind en ja dat is niet uit gekomen. Een prijs is dan, eh, hoe veel maanden was dat erna? Nou toen heb ik een prijs gelopen, helemaal niet gepland, en toen was het weer goed gegaan. En toen, is mijn man mij gaan trainen en die had dan echt gezegd van nou ja ja, dat dat trainen, van wat die vorige trainer eigenlijk deed was eigenlijk helemaal op tegen eigenlijk dus uh. Dus hij is zich er helemaal mee gaan bemoeien en hij heeft mijn schema's gemaakt en gewoon niet zo'n lange afstanden en ook korter en dan snel.

Tobias: ja

Carla: en toen ben ik een sprong vooruit gegaan elke marathon en dat was fijn

Tobias: ja

Carla: dus we waren toen op de goede weg.

Tobias: ja, en wilt u iets vertellen over waarom u brak met u coach of eh?

Carla: ja dus hij wou ehm, hoe zeg ik, dus eh, nou dat was eigenlijk, ehm ja, ik zie, hij zei dus van, ik kreeg alleen maar de schema's, maar hij liet zich nooit zien. En stel er is een paar keer dan komt er een journalist. En dan moet ik een beetje lopen op straat en dan worden er een beetje foto's gemaakt voor in de krant en dan was hij er wel bij, maar hij moest ook gewoon vaak met de fiets meegaan ofzo, en dat deed hij dus niet. En ja ehm, toen eh, en het was, het ging gewoon fout en er was helemaal geen verbetering meer dus hè en toen ehm, was hij mee, en toen hebben we ook gezegd van, ik hoor ook van andere dus eh, eh ja dan moet de coach vaker bij zijn enzo, toen heb ik ook gezegd van nou ik doe het niet meer.

Tobias: oja

Carla: en toen heeft hij ook gezegd van eh, van nou, we breken ermee dat heeft hij dan daar bijvoorbeeld gezegd, maar het was hartstikke fout, hij ging mee naar Amerika, maar heeft waarschijnlijk, we werden door Nike gesponsord en toen heeft hij van Nike toch nog , heeft Nike toch de reis betaald, hij heeft hij nog de reis betaald gekregen dus, maar ehm het boterde niet meer.

Tobias: nee, ehm. En had u, ehm had u over die eerste Olympische Marathon eh, op de Spelen had u het er veel met andere vrouwen over die daar gingen lopen, of met veel Nederlandse collega's die dan misschien net niet haalde maar wel ook al de marathon liepen? Deelde u ervaringen uit?

Carla: ehm, nou wel met eh, wel met eh, was eerste marathon dan hè. En eh, helemaal met verschillende landen eigenlijk hè en dan met Engelsen en dat, even kijken 84, ja dat was voor mij ook een een ervaring,

toen zat ik ver, was in 84 was dat, maar je praat gewoon en eh, nou maar eigenlijk gewoon verder niet nee.

Tobias: nee?

Carla: nee, nee je ziet die meiden dus en ja, je komt je komt gewoon bij elkaar aan de start en je rent, nee eigenlijk niet nee.

Tobias: nee, oké.

Carla: dus uh, ja en dan was dan de marathon waren alleen dus, Cor Lambregts liep mee.

Tobias: eh.

Carla: Cor Lambregts geloof ik ja, en eh, bij de mannen ja.

Tobias: eh even kijken, Cor Vriend en Gerard Nijboer liepen volgens mij mee bij de mannen dacht ik.

Carla: ach, en Cor Lorbregts, dan was dat dan, Cor Lambregts is toen uitgestapt, ja want hij had, Cor Lambregts had door het warme weer, had hij poeder en eh, kalkpoeder, of kalk, kalkpoeder had ie in zijn schoenen gedaan voor de blaren en dat had hij niet moeten doen, want kijk als iets. Cor Vriend deed dat ook altijd en kijk dat moet je uitproberen, dus die had uitmoeten stappen.

Tobias: oja

Carla: ik dacht dat Cor Lambregts er ook bij was, ja?

Tobias: ja dat kan ook ja?

Carla: ja, ja oké, ja maar het was gewoon heel leuk met, met de Nederlanders dus ook met, met Cor Vriend die dus ook eh, maar zo met anderen eigenlijk eh, andere loopster eigenlijk nee.

Tobias: dus vooral eigenlijk met de Nederlanders?

Carla: gewoon met de Nederlanders ja, want ook dus eh, eh we hadden dus, dat was een heel groot gebouw, met aparte afdelingen dus en de Nederlandse afdeling zat gewoon eigenlijk apart hè, en ehm, op de eerste etage zal ik maar zeggen, maar daar had je toch niet veel contact mee, of je ziet ze, komt ze toevallig tegen en dan praat je misschien even, maar eh nee.

Tobias: nee

Carla: ik denk dat dat nou ook wel heel anders is.

Tobias: ja misschien ook dat de K-N-A-U

Carla: de KNAU ja,

Tobias: veel meer mensen met elkaar betreft?

Carla: ja, ja.

Tobias: ehm, ja kunt u iets vertellen over hoe de sport zich ontwikkelde in de jaren 80 de marathon? Ja ontwikkelde natuurlijk heel snel omdat...

Carla: heel snel ja, ja, vaker een marathon lopen er wordt veel meer aandacht aan besteed, en ehm, ja en dan en dan gewoon gaan meer, ja dat is, ja vaker de marathon lopen ook, ook in het buitenland dan hè. En ja dat gaat vanzelf, dat gaat vanzelf, komen betere tijden, wordt steeds sneller gelopen. Want ik heb nog hier, ik heb daar nog de boeken liggen, ik heb nog, omdat ik vaak in eh, de Honolulu- hulu, Honolulu en eh en in Osa, en in Japan leip, en dat was nog vrij vroeg, ik heb nog zes maanden als beste marathonloopster gestaan op de, op de wereldranglijst gestaan, maar dat kwam dus gewoon omdat ik

één van de eerste ben die dan de marathon loopt en die dan eh, die andere ook maar dan eh, omdat ik dan vrij goed al liep, was ik dus met de snelste tijd, eigenlijk heb ik nog een tijd op de wereldranglijst gestaan.

Tobias: oja.

Carla: Want dan komen weer men..., vrouwen dus die lopen dan, maar die lopen gewoon sneller, maar die hebben niet zo vroeg de marathon gelopen.

Tobias: nee, en ehm, wat vond u daar dan van, zegmaar, dat u eerste stond?

Carla: ja, leuk!

Tobias: ja?

Carla: Staat ook Carla Beurskens, dat staat dan in de krant ook ja, ja. Dus zijn vrouwen die dus al sneller gelopen hebben als mij, maar ik op op dat moment heb dan de snelste marathon zegmaar.

Tobias: jaja

Carla: omdat ik dan eerder loop dan hè, maar als die gaan lopen.

Tobias: was u daar veel mee bezig?

Carla: ja toch wel, ja, ja want ook, ik heb in, even kijken, in toen ik voor het eerst onder de twee dertig liep, had, nou toen kwam ik echt bij Nike inter international, toen kreeg je aparte kleding en ik kreeg een een, gouden hardlopertje en zoiets dan en toen begon het echt eigenlijk. Dat was in Hamburg, was dat, ja? Ja. Dus toen heb ik voor het eerst onder de twee dertig gelopen en ja dan begint het echt ja.

Tobias: ja, eh ging u man op een gegeven moment dan ook veel mee?

Carla: ja dus die, die grote wedstrijden ging die altijd mee ja.

Tobias: oja dat is ook heel fijn.

Carla: ja dat moet ook, bijna iedereen heeft dan of dan de coach bij zich, ja en hij was dan coach.

Tobias: dus hij was dan ook bij in Los Angeles was hij?

Carla: nee dat mocht niet

Tobias: nee?

Carla: nee, nee hij was, de coach mocht mee, maar eh hij had ook mee gekund, maar zijn, hij dacht van, hij zou ook nog werken, hij moest ook nog werken hè?

Tobias: oja

Carla: dus eh, hij werkte bij de gemeente, dus en dan eh, het ging te moeilijk, maar eh, heeft het wel geprobeerd, maar, ja dat, daar waren dus genoeg andere van de Nederlandse bond maar ook van eh, ja Cor Vriend enzo, waar je samen mee op trok dan ook, dus dat ging dan goed ja.

Tobias: ja, en ehm, ik las ook dat u regelmatig op trainingskamp ging eh, bijvoorbeeld op Gran Canaria las ik en in Italië.

Carla: nooit.

Tobias: oh.

Carla: nee, daar had ik heel weinig, ja als ik op trainingskamp ging dus eh, nou als de dames nu op de trainingskamp gaan bijvoorbeeld hè. En je kunt in Frankrijk gaan en dan zijn ze met, met meerdere, dus, maar als ik, ja ik was de enigste lange afstandloopster nog.

Tobias: oja.

Carla: dus eh, dan moet je alleen gaan dus he, en dan ben ik dus wel één keer dus naar gran, gran Canaria gegaan, waren er een paar andere met de wegwedstrijd atleten waren er dan. Hebben we samen gewoon een paar dagen getraind en als ik eh, ik ben ook vaak in Duitsland heb ik gelopen en daar dus eh, kon ik dan eh, eh een wedstrijd kreeg ik dan, een paar dagen knoop ik er dan zelf aan vast. Want dan kon ik ook in een mooie omgeving trainen. En ik ben één keer in Italië geweest dan hè, maar dat was gewoon, ik had de marathon gelopen en eh, ik had ook geen geen geen eh geen eh, maar de mannen moesten daar een wedstrijd lopen en toen ben ik met een andere, Annie van Stiphout is er geweest, dat was ook een wegatlete, dus ook, die was ook vrij goed toen, wel geen marathonloopster, maar eh, zijn we samen mee mogen gaan en hebben we daar een beetje getraind. Dat is de enigste keer in Italië geweest en dat is op koste van de bond dan.

Tobias: oja

Carla: van de KNAU dan

Tobias: oja kregen...

Carla: maar gewoon met de Nederlandse loop, mannen dan, die daar een interland hadden.

Tobias: kreeg u dan veel of financiële steun, of mogelijkheden daartoe voor, voor zo'n trainingskamp dan?

Carla: nee dat betaalde de bond dan.

Tobias: ja

Carla: dus daar, dus dat, maar de bond heeft nooit eigenlijk een trainingskamp georganiseerd, dat hebben we allemaal zelf moeten betalen.

Tobias: oja, en dan...

Carla: dat was toen..

Tobias: kregen mannen dat toen bijvoorbeeld wel?

Carla: maar de mannen ook niet, maar dat was toen eigenlijk helemaal niet dus, maar nou is het echt waar, ze kunnen naar Frankrijk gaan en ze kunnen naar eh, en je denkt ook van ja dus dat wordt allemaal bekostigt dan ook.

Tobias: ja

Carla: en door de eh, ja door de sponsor dan ook, dus dat hoor ik ook vaak en dan denk ik ook van hoe kan dat nou, want ze hebben helemaal nog niet zo hard gelopen al en dan ga ze toch eigenlijk al weken eigenlijk op hoogtetaining enzo, maar dat was in die tijd was dat nog helemaal niet.

Tobias: nee, eh, ja, eehm, ja kunt u iets vertellen wie u inspireerde zegmaar qua met hardlopen, had u iets van bepaalde voorbeelden waar u...?

Carla: nou ik had één, dat is heel gek, dat is een vierhonderdmeter loopster, dat is Irene Szewinska, dat was een Poolse hè,

Tobias: oja

Carla: Irene Szewinska, dat was, ja dat is heel normaal iemand, maar vrij lang en dat was een vierhonderdmeterloopster, en dat is ja, als ik haar zag lopen ook, uh, ik dan van goh, ja toen, dat is een vierhonderdmeterloopster dan ook, dat was eigenlijk mijn voorbeeld. Ik weet niet hoe dat kan maar dat was een voorbeeld dan ook hè. Dus gewoon eh, die zag ik vaker lopen en was het een Poolse eigenlijk. Ik dacht van wel. En dat was eigenlijk gewoon mijn voorbeeld eigenlijk. Maar goed, iets van de lange, lange ja, maar wie hadden we als lange afstandloper, ja eh, ik was één van de eerste eigenlijk. Dus dat.

Tobias: ja

Carla: dus daarom juist, maar dat vond ik een hele goed loopster ook en en eh hele lange benen had ze.

Tobias: oja, eh, ja kunt u iets vertellen over hoe die marathon in Los Angeles zelf, wat voor herinneringen u daar nog aan had, u had al gezegd hoe het lopen een beetje ging.

Carla: [instemmende mm]

Tobias: maar was ook dat, de vrouwen waren dan op zondagochtend, mochten jullie hem lopen toch?

Carla: ja

Tobias vrij vroeg, met weeromstandigheden

Carla: ja was toch, ja was warm, maar ik kan best goed tegen de warmte dus ja, en eh of, tijdens de marathon kan ik me eigenlijk helemaal niks van herinneren en ik weet wel er zijn ook nog beelden van, ehm, ik kwam over de finish. [kleine lach]

Tobias: en toen heeft u een rondje extra gelopen [beide lachen]

Carla: ja ik dacht van hè, en daar weet ik echt gewoon helemaal niks meer van maar toen, waar heb ik nou de beelden nog is gezien. En hé dacht ik, nouja en dan was het wachten op die Zwitserse, die Gabrielle Andersen was dat, ja ja. En hm, dat is een hele leuke meid ook en ohjee dus, maar knap dat ze dat dus, ik heb dat pas geleden, zij is op de TV geweest een tijd terug. En en Toen heeft ze, ja hebben ze, hebben ze ja ook een interview gehad ook, en dan lieten ze allemaal die beelden zien.

Tobias: ja.

Carla: en dat was een hele leuke meid, dus dat kan ik me heel goed herinneren en toen lag ze aan het infuus. Weet je wel en toen ben ik nog bij haar geweest dus hè?

Tobias: oja

Carla: en daar heeft ze daarna nou helemaal opgeknapt.

Tobias: ja, want..

Carla: maar die is zo ver gegaan, dus dan.

Tobias: ja, wat vond u er dan van dat die beelden dan best wel centraal stonden?

Carla: ja dat is jammer hoor, want bij de mannen gebeurt het ook hoor.

Tobias: ja daar gebeurt het ook wel.

Carla: dus, gebeurt het ook dus hè, maar dat was dan ja de marathon voor de eerste keer op de Spelen dan ook hè. En dat is het jammer dat ze dat zo in beeld brachten hè. Maar eh, dat is voorbij, en eh. Vond ik gewoon jammer dan ook.

Tobias: en eh had u, kreeg u iets mee van het publiek tijdens die marathon, was er veel publiek?

Carla: ehhh, nee, dat was, nou dat weet ik niet meer, ik weet wel in Japan dat kan ik me heel goed, daar was heel veel publiek altijd dus ook, en, maar daar kan ik me eigenlijk niet zo heel veel van herinneren, ik weet wel dus dat ie Gabrielle dus over de finish kwam en nee, dat kan ik me eigenlijk niet niet veel meer van herinneren, ook gewoon wel dus, hoe heet het, ja dus op het laatst dan allemaal dus eh, zat ik in het stadion, en weet je, dan is er muziek en eh en eh, vuurwerk en dat en eh, weet ik wel ik was heel erg onder de indruk. Toen kwam daar ja een, nou is dat gewoon normaal, maar dat was in vierentachtig natuurlijk geweest, en dan kwam d'r een ufo uit de lucht.

Tobias: oja?

Carla: en ik schrok, ohh dacht ik [lachje], maar dat was heel mooi en met met echt die geluiden allemaal en zo en dat kan ik me wel heel goed herinneren.

Tobias: oja, eh,

Carla: ja dat hadden ze heel mooi gemaakt toen.

Tobias: ja, ja, kreeg u ook nog iets mee dan van zegmaar een beetje rondom de politiek rondom de Olympische Spelen, zegmaar, want de Olympische Spelen was bijvoorbeeld geboycot door de Sovjet-Unie?

Carla: oja wacht even. Nee.

Tobias: nee?

Carla: nee

Tobias: nee dat was...

Carla: nee, daar heb ik niks van, daar moesten we ons ook eigenlijk niet mee bemoeien, nee dat klopt ja, ik weet het nog ja, dat klopt maar nee daar kreeg ik niks meer van mee.

Tobias: en ehm, ja kunt u iets vertellen hoe een trainingsweek, of gewoon hoe de trainingen eruit zagen? Trainde u vooral hier in de omgeving of trainde u?

Carla: Nou hier in de omgeving waar ik woonde, ik heb in Belfeld gewoond en dat was de mooiste eigenlijk trainingsomgeving, want dan zit je gewoon in het bos en op Duits kon je gelijk, dat was het mooist, hier kan ik ook nog fijn trainen, maar ook voor de langeafstand, toen we hier woonden, ben ik toch gewoon naar Reuver gegaan dus eh en met Jac Pollen, dat is mijn trainingsmakker dan, die trainde vaak mee dus. En nou zien we onskaar één keer in de week ging ik dan naar Reuver toe en dan werd ik dan gemasseerd en de andere week s'woensdag dan komt ie hier naartoe en dan trainde we hier. Maar eh eh. Een trainingsweek, dat is elke dag, elke dag trainen en s'maandags ja lange druuloop en dan ook kort geprobeerd, tien keer duizend meter op de baan en dan ook vier rondjes.

Tobias: ja, en die baan, ik heb ergens een keertje gelzen dat dat in Venlo was?

Carla: in Venlo was ja

Tobias: ja, en maar u was daar toch ook een keertje dat hoorde ik, maar dat was volgens mij 1980, dat u, dat de hardlooppbaan in de winter dat u daar geen gebruik van kon maken?

Carla: was dat toen al eigenlijk? Eh, even kijken, ja dat was één keer toen wilde ik gaan trainen, want daar hadden ze bij de Venlose, toen zeiden ze van nee, ach hoe was dat ook alweer, nee dat mocht niet want de baan was gesloten dus en eh, eh en, nee wacht, ik mocht niet op de baan in ieder geval dus.

Tobias: oké

Carla: en ehm nou dat is echt, dat is, waarom was dat eigenlijk zo, was dat toen al, ik weet en ik ben een keertje dus, en die man die dat was bij Festina toen nog. En nou die was boos en we mochten niet op de baan trainen.

Tobias: ja, ehm.

Carla: dat herinner ik me wel ja

Tobias: en u zegmaar, u had dan een coach en die was dan nooit aanwezig eigenlijk?

Carla: nou ehm was dat toen al?

Tobias: nee dat was later dan.

Carla: nee dat is later geweest ja, want Jac is na 1984, dat is mijn man dus, is hij zich ermee gaan bemoeien en hij is zelf best, hij kan zelf best redelijk goed rennen. En dan deed ie bijvoorbeeld vier rondes met mij lopen dan en ik moest de laatste honderd, tweehonderd meter dan ook, dus ik moest gewoon starten dan en eh. En hij stond me bij de laatste tweehonderd meter dan op te wachten en dat heeft hij veel gedaan en ook op de fiets, heel veel mee geweest en dan ja, poh we hebben ook heel veel de marathon training dan gedaan ja. Maar dat was dus, wij wilden toen, wij moesten toen trainen op ja zo zat het, ja wij moesten trainen op de trainingsuren als de baan open was.

Tobias: oja

Carla: maar dat was voor mij, dat ging dus niet, en toen dachten wij van nou, of we dan gewoon op andere tijden konden trainen, dus gewoon als het ons uitkomt, bijvoorbeeld twee uur of drie uur, maar dat mocht gewoon niet en toen hebben wij geloof ik bij de gemeente iets aangevraagd, iets en toen kregen we de sleutel en toen konden we toch trainen.

Tobias: oja fijn

Carla: dat is toch fijn

Tobias: ja, ehm, ehm u zei u man werkte ernaast werkte u ook nog ernaast?

Carla: Nee ik heb dus, nee toen we getrouwd zijn ben ik, even kijken heb ik niet meer gewerkt nee.

Tobias: nee, dus u kon zich volledig richten..

Carla: ja dat is wel heel fijn hoor.

Tobias: ja

Carla: en dat is toch wel, dat is toch wel dat je een beetje rust tussendoor hebt ook hè.

Tobias: ja en ehm, kreeg u ja u kreeg dan denk ik prijzengelden van bepaalde wedstrijden, of ook later pas?

Carla: dat is nou dat is ook, ik kreeg, nou je moet, ik heb in België gelopen heel leuk. Die grote crossen die zijn er nou nog die crossen dus ook he, maar ik kreeg eh eh, ik kreeg de reiskosten die kreeg ik vergoed en als ik de eerste prijs, in Leuven was dat een hele grote barbecue, [beiden lachen], maar dan kreeg je altijd nog zo'n prijzen was dat. Maar dat was vrij, ja dat was in de jaren 80-85 en dan toen ik echt beter ging lopen ook, dan kreeg je wel de reis vergoed, nou en en, nou en ja dus eh, de eerste prijs was ja eh, tweehonderd, dan kan ik niet meer zeggen, maar nou zijn het echt grote prijzen. Maar je was blij dat je de reis vergoed kreeg. Maar dat was ook je kreeg een uitnodiging hè, maar nou zijn er allemaal makelaars enzo hè, maar ik had helemaal geen makelaar, ja dat was gewoon toen eigenlijk helemaal niet, en ja ik kreeg toen de uitnodiging van de organisatie van de wedstrijd, wilt u

bij ons komen? Ook bij de marathon, dus eh, dat was toen fijn, en je krijgt dan de reis vergoed en dan krijg je ook nog wel wat prijzengeld.

Tobias: ja.

Carla: maar wat je nou, nou ga je ook flapperen met wat ze nou krijgen eigenlijk

Tobias: ja, maar kreeg u ook iets van sponsorgeld van Nike?

Carla: ehm, ja maar dat, dat kreeg ik ook, maar dat kwam op een, kwam op een rekening bij de KNAU te staan eigenlijk.

Tobias: oja

Carla: was eerst bij voetbal was dat ook en als ik wat nodig had van sportgerij ofzo of ik wilde op trainingsstage en dat was dan, dan kon ik dat, dat moest ik dan ondertekenen en kreeg ik daar, daar kon ik dan het geld uitmaken. Dat was een soort trustfond was dat.

Tobias: oja.

Carla: maar zo kom je er helemaal niet aan

Tobias: nee, ehm, even kijken, ja als we het nu toch over de KNAU hebben, kunnen we over u en over de rol van KNAU die hun in jou/u carrière hebben gespeeld?

Carla: niks.

Tobias: eh volgende, niks nee?

Carla: ze wo..., ze werkte je alleen maar tegen.

Tobias: echt?

Carla: en ehm, ik had in, ik had een uitnodiging gekregen voor London, dat heb ik nog [gemompel], nou dat was Londonmarathon dan ook, want die man had ik ook in Hawaï gezien, Honolulu en die man was er ook elke keer en die zei, nou volgend jaar kom je naar ons de Honolulu marathon lopen, even kijken hoe was dat, nou ja in ieder geval, dus ja, nou ik was aan het trainen en aan het trainen en toen kwamen dus in ieder geval de bond, de bij de KNAU, wisten ze dat dus eigenlijk ook, want dat moet je zeggen van ik wil dan in London lopen dan ook ja, en ehm, toen kreeg ik bericht van nou, u krijgt een startverbod want je mocht binnen een week de Nederlands kampioenschappen waren toen in Rotterdam ja en ehm, één dag dus ehm, binnen die week als, je mag als de Nederlands kampioenschap is je mag binnen een week niet ergens anders lopen, je moet dus, en die in London was dus juist zaterdags en die Rotterdam was bijvoorbeeld zondags en ehm dus ik mocht, ik kreeg een startverbod voor London en dat heeft echt in de krant gestaan.

Tobias: ja dat heb ik gelezen, volgens mij.

Carla: ja, en toen heeft, eh, eh, Hermens, Jos Hermens, dus hè, dat is een hele bekende, hele goede atleet is dat ook geweest dus ook, die heeft zich er mee bemoeit en die zei van Carla, hup, heeft dus Boston, om toen Boston was net één dag na, na Rotterdam. Dus hè, dus dat viel buiten die week dan hè. Ik kon gelijk in Boston starten, daar hadden ze me dus, hadden ze me heel graag. Ik heb eerste klas kunnen reizen, kunnen vliegen en ehm ja toen heb ik daar in Boston gelopen. En toen heb ik daar onder een andere naam gelopen, want dat heeft in Amerika zo over geschreven omdat ik een startverbod kreeg omdat het binnen een, binnen de, binnen die Nederlands kampioenschappen viel in Rotterdam. En toen heb ik een andere naam gekregen want anders kwamen de journalisten direct op me af. Toen konden ze me niet, qua gezicht heb ik ehm, Andy, en ik stond daar ingeschreven Andy ...

Tobias: oja, heel spannend eigenlijk.

Carla: ja, heel spannend, echt waar, maar daar hebben ze zo over geschreven in Amerika dus eh, dat ik een startverbod had gekregen dus eh.

Tobias: oja en ehm..

Carla: ja en ehm, dat was dan in ehm, ja nog een keer op een Europees kampioenschap, was dat. Nou ik heb twee afstanden gelopen daar, nou dat was een baan, een baanafstand, en ehm, Ellie van Hulst, dat was ook een een baanatlete, dus ook eh van 1500 meter tot 3 kilometer ook, en zij wilde die afstand lopen dat was dat was voor haar beter dus ook hè, maar zij zei van nou jij moet dat lopen, maar we mochten niet zelf kiezen dan eigenlijk eh wat eh wat dus dat, nee medewerk hebben we helemaal niet gekregen

Tobias: oja, en had u dan bijvoorbeeld, hadden de mannen hadden dezelfde problemen met de KNAU?

Carla: nou ook wel ja

Tobias: ook wel

Carla: maar dus, eigenlijk daar, dat maar eh dat was, en eh ja dus dat kon ik me heel goed, dat was in TsjechoSlowakije, dat was, dat was een interland was dat in ieder geval. Moest ik twee dingen, afstanden lopen, heb ik de tien kilometer moeten lopen, maar twee afstanden in ieder geval, maar dat was niet gunstig dus, maar de KNAU zei jij loopt dat en eh, en de bond die zei dat.

Tobias: oja, dus ze hebben u eigenlijk ook niet geholpen in de weg richting Los Angeles ofzo?

Carla: nee, nee dat moet je gewoon allemaal zelf doen

Tobias: oké en ook ehm.

Carla: hoe het bij de mannen is gegaan denk ik ook helemaal niet dus eh.

Tobias: ehm, en bijvoorbeeld als u bijvoorbeeld met journalisten ofzo te maken kreeg hielpen ze u dan nog, want, was dat ook niet?

Carla: nee ook niet

Tobias: oké

Carla: dat moest je allemaal gewoon zelf doen, nou kon ik met de journalisten best goed opschieten, maar ehm, dat dat was wel leuk dus, en dan ehm, ja je voelt wel met journalisten bepaalt, als het stinkt, hè

Tobias: dan springen ze erop?

Carla: dan springen ze erop ja. En dan probeerden ze echt, je moet heel voorzichtig zijn wat je zegt, want ze maken echt van een muis een olifant ja.

Tobias: oja

Carla: dus ook, en dat eh, dat zijn er twee eigenlijk die heel aardig waren ook, dus ja, die waren anders, die keken ook naar de Atleet zelf, maar dus die andere journalisten die probeerde mij gewoon eigenlijk ja, als het maar stinkt en dan hup direct in de de krant zetten, maar dat is altijd geweest denk ik,

Tobias: ja dat denk ik ook, ehm, hadden, had u veel te maken met andere sportorganisaties, ehm zegmaar, andere bijvoorbeeld, zulke marathonorganisaties, die nodigden u dan bijvoorbeeld dan wel uit voor een marathon, maar hadden die veel invloed op u carrière?

Carla: nou ehm, als ehm, ik kreeg de uitnodiging heel leuk, ja je moet, ja ze moeten dan de reis betalen en dat is vaak heel ver, en ook hè, maar dat heeft, als zij jou uitnodigen en als kijk als je geen zin hebt of als het je niet uitkomt dan dan hm dan doe ik het niet. Maar als het me uitkomt dan nou dan doe ik dat, maar ze zijn heel spontaan, ze hebben je graag enzo, dus ja dat dat motiveert je ook weer, nee dat is heel anders, dat is heel anders, want toen kreeg je zelf nog de uitnodiging, heel op het laatst zag je al dus toch al dat er ja Nederlandse atleten waren die dan een makelaar hadden, maar eh, dat stelde eigenlijk helemaal niks voor toen nog.

Tobias: nee

Carla: dat is nou, die makelaars dat is ehm dat is ergens van na 1990, 1995, dat is, ja en nou is dat helemaal eigenlijk ook hè.

Tobias: ja nu regelt de atleet zelf niks meer.

Carla: ja alles, alles ja advocaat als het moet ofzo ook en dat was, nou wij hebben het altijd zelf gedaan.

Tobias: ja

Carla: Jac kon altijd mee dus.

Tobias: oja, u was ook..

Carla: dat was wel goed geregeld ja

Tobias: u bent op Hawaï bent u toch nog steeds eregast ook

Carla: ja ik kan nou nog gaan eigenlijk.

Tobias: dat vindt u nu wat te ver?

Carla: dat is nou te ver, want ik heb eigenlijk niet veel zin in in te vliegen. Ik weet nog goed, ja wanneer was dat eigenlijk, ja toen kwamen van Hawaï af in Amerika en dan lees je in Nederlandse kranten ofzo nou, ik zat toen in het vliegtuig in New York richting Nederland dan. En toen kreeg ik de Nederlandse krant daar, de eh, onder de ogen dan ook he, ik stond nog in, ik stond nog op het trapje om naar binnen toe te gaan en dan zag ik, dan kun je gewoon de krant pakken dus toen gepakt. En dat was in een Amerikaans vliegongeluk gebeurt in ehm, en toen durfde ik helemaal niet meer op het vliegtuig. Dat zag ik heel goed, dat was net, weet jij dat nog? Waar was dat Saudi-Arabië niet of daar ergens, maar een heel groot vliegtuig, twee vliegtuigen tegen elkaar aan. Oja en eh, toen durfde ik niet het vliegtuig meer in, want ik heb altijd heel graag gevlogen en dan ga je toch maar, vanaf die tijd heb ik heel veel moeite met vliegen nog.

Tobias: oja, ja, ehm, ja ehm ja kunt iets vertellen over u eerste ervaring met zegmaar met krantenartikelen over u en ik kan me voorstellen dat dat een hele grote impact heeft en dat dat op het begin heel spannend is?

Carla: ja is is is gewoon leuk, ja is gewoon leuk toch. Toch, gewoon kijken van wat schrijven ze nou weet je. Ik heb er een paar van het eerst in de jaren 80, en ik heb een hele kast vol. Nee maar dat is heel leuk, ja en dat schrijven ook. Ja dat is heel anders nu ook weer [pakt één van de knipboeken met krantenartikelen]. Kijk.

Tobias: oh wat leuk.

Carla: maar, maar dat is echt heel leuk, maar dan zie je ook van ben je geblesseerd, ehm, Carla Beurskens, denk je carrière afgelopen en dan dus eh twee drie maanden Carla Beurskens staat aan dat weer, maar dat

Tobias: weet u nog de eerste keer dat u in de krant verscheen of iets?

Carla: mm, dat is, ja dat is met, met een cross ofzo.

Tobias: oja

Carla: dat is ehm, 76, dus uh, ja die heb ik dan ja die moet ik gaan zoeken anders dan, maar eh, eh het is gewoon leuk, want het is nieuw hè, dat weet je wel hè want dan komt die advertentie erin, dat komt dat artikel erin enzo, dus hm dat is, even kijken, even kieken, wanneer eigenlijk, ja en dan beginnen ze toch te schrijven en ook mm nog toen je op de baan liep, ja heel kleinschalig, ja werd er toch geschreven, ja dan werd er toch geschreven eigenlijk.

Tobias: ja ik had dan online staat dan best wel veel gearhiveerd.

Carla: ojajaja

Tobias: en ehm, ja daar doe ik dan een beetje onderzoek na online, wat er nog online te vinden is dan. En ik zag vooral heel veel dat Limburgsch Dagblad ook veel over u schreef.

Carla: jajaja en het dagblad van Limburg was er dan ook nog altijd. Dat was van hier dan, maar het Limburgsch Dagblad was altijd, ja dan had je Dagblad van Limburg dan, dat is van hier. Toen is dat Limburgsch Dagblad, of waren er toen twee kranten? Ah ze schreven toen heel veel ja, dat is wel leuk ja.

Tobias: ja?

Carla: ja

Tobias: wat is u ervaring met journalisten? U zei dat u met twee een hele goede relatie dan had?

Carla: ja, Hans, ja dat ligt eraan wat ze, wat ze schrijven ook en hoe ze je benaderen dan ook. Dus ja Hans van Wissen, ehm, van Wissen is dan de man van eh, Bettine Vriesenkoop.

Tobias: o- ja!

Carla: ken je die nog? Die woont nou in China, dus eh tafeltennisser.

Tobias: ja, die ken ik

Carla: en Hans van Wissen is de man van eh eh, Bettine Vriesenkoop, nou Hans van Wissen is overleden denk ik ook. Nou sommigen zijn hele, ja die benaderen je anders en die zijn anders dus ook. Maar eigenlijk met elke journalist, dus ja je praat gewoon en en je merkt het wel van als ze echt gaan vissen of zoiets dan dan houd je je een beetje terug. En zo ging het. Maar daar ben je opener over tegenover hun, ben je opener, dus.

Tobias: ja. Ehm zou u ook een vergelijking kunnen maken met nu zegmaar misschien, zegmaar is daar iets in veranderd in de houding van journalisten denkt u de afgelopen jaren? Zegmaar hoe ze tegen u als marathonloopster aankeken en misschien nu tegen bijvoorbeeld een Sifan Hassan?

Carla: nou ik denk Sifan Hassan is, denk dat dat toch wel, zij is hartstikke goed, maar die was er toen nog niet eigenlijk, maar dat dat toch hetzelfde is gebleven.

Tobias: ja?

Carla: jajaja, want ik weet nog goed das is al echt, toen met die, toen ik liep toen was dat op de baan, op het begin waren er veel Poolse atleten die hier kwamen dus ook hè.

Tobias: ja.

Carla: en de eerste Keniaanse atleet die hier, was in Heerlen met de Telematikaloop, was een 15km, of 16km en het waaide heel hard het was wel niet koud, maar het waaide heel hard en ik stond aan de start, er stonden best veel aan de start en dan stond er, ja dan stond er zo'n kleine meid eigenlijk. Die was zo een donkere meid eigenlijk een Keniaanse was dat en ik dacht wat doet die hier nou eigenlijk. Die waait zo weg. En die is eerste geworden.

Tobias: oja

Carla: en dat was de eerste Keniaanse die hier in de buurt eigenlijk, toen zijn daarna zijn die allemaal die Kenianen en dames eigenlijk begonnen. Die Afrikanen eigenlijk die kwamen dus uh, maar allemaal heel sterk ook, maar eeh, eh, maar hoe ze je benaderen ik denk dat dat gewoon hetzelfde is gebleven want dat was toen toch heel fijn, en en eh, belangrijk dat je goed liep hè, dus maar toen was dat niet zo bekend het marathonlopen ook eigenlijk hè. Want nou zie je eigenlijk heel veel ja, wordt er heel veel over geschreven over en Sifan Hassan ook dat dat

Tobias: ja. nu wordt er bijna elke dag over geschreven.

Carla: ja, ja ja.

Tobias: eh, heeft u nog specifieke herinneringen aan bepaalde interviews of eh?

Carla: mm even kijken.

Tobias: heeft u een artikel die u heel erg is bijgebleven?

Carla: ja als, nou eigenlijk niet, even kieken, nee toen ik in 84 [pakt het boek]. Dat was nog, want ik had ergens heb ik ergens gezien. Ik heb in Hawaiï gelopen toen een hele goede tijd en dat was hier in Nederland helemaal niet bekend.

Tobias: oh, ja?

Carla: en toen zijn ze er daarna nog zijn ze gekomen dat, dat kan ik me eigenlijk helemaal niet meer herinneren.

Tobias: waar was dat?

Carla: ik heb in Hawaiï gelopen toen

Tobias: oh Hawaiï, ja ja

Carla: ik ben toen in Honolulu eerste geworden en toen eh, wisten ze dat helemaal niet hier, ja, ik zag dat ik kan me dat niet meer herinneren, ik las, ik keek straks, of gister, heb ik heel vlug even gekeken er tussendoor gekeken, maar, maar toen zag ik dat staan maar iok kon me dat helemaal niet meer herinneren. Dus maar.

Tobias: vind u het leuk om weer terug te lezen allemaal?

Carla: ja, dus dan eh..., nee eigenlijk, ja ik vind het gewoon leuk voor door te kijken, dus en dan, dan ga je toch weer even, ga je toch, ga je sommige dingen toch herinneren, maar dat is heel lang geleden.

Tobias: jaja

Carla: wacht, waar heb ik die foto van ehm, waar ik met Prins, op de baan was dat, even kijken, daar kan ik me nog wel iets van herinneren, we waren in, mm, [kijkt door het boeken], even kijken, ik stond met de koning was toen gekomen nog. En ik gaf de hand, en de koning die was toen nog zo klein, waar is dat, die foto, ehm, weet ik helemaal niet meer, moet hier ergens zijn. En dan zie je dus, Prins Alexander, nou.

Tobias: heeft u deze artikelen zelf verzameld of eh?

Carla: ja als het in de krant komt te staan dan mmm, dan dan knip ik het uit.

Tobias: oja, doet u dat nog steeds als u nu ook in de krant komt?

Carla: nou dan uhm, dan kom ik ergens gewoon, wacht even kijken want anders, het was een hele leuke foto, och ja. nouja, oh dat is jammer.

Tobias: kocht u dan ook elke krant als u wist dat u bijvoorbeeld in de krant zou komen dan kocht u de krant bijvoorbeeld?

Carla: oh we waren geabonneerd gewoon op de krant hè, dus de krantenknipsel.

Tobias: hmm ja

Carla: dat moet hier zijn. Nee dat was een leuke foto, dus ik dacht eigenlijk, ja dat was rond de olympische spelen van 84 denk ik. Hier ze je dus startverbod voor Carla Beurskens definitief.

Tobias: oja

Carla: één keer kijken en anders pech gehad.

Tobias: ja

Carla: en duidelijk ook nog, want er stond nog meer bij, deze dan nog dat is nog een oudere. Nouja, dan maar niet.

Tobias: nee, maakt niet heel veel uit.

Carla: anders zag je de koning nog toen ie nog zo klein was

[beide lachen]

Tobias: ja ehm, even kijken, ehm ja kunt u nog iets vertellen over hoe u omgeving omging dat u vaak in de krant stond, bijvoorbeeld u man of familie.

Carla: um, um, ik, ik, ja, In Australië, ik had nog een nichtje in Australië wonen en een oom, ja een tante dan ook nog en ehm, en toen had iets over mij in de krant gestaan, wat was dat? Van Hawaï denk ik dan en dan kreeg ik een reactie van o wat leuk en hè, dus dat, dat kan ik me heel goed herinneren dus nog en eh, eh. Ja bij ons dan in de straat eh, ja die hebben ja de meeste waren toen nog geabonneerd op de krant hè

Tobias: ja

Carla: en dan lazen ze dat ook hè en ook van de burens en dan ja dat is altijd heel leuk is heel leuk die reacties.

Tobias: oja, leuk

Carla: dat is echt leuk, ja ze, ze leefden altijd mee

Tobias: ja, ehm..

Carla: en ooit dan in in ehm in Belfeld waar ik dan woonde, hadden twee-onder-één kap, en tegenover ons, ehm, woonde, was een school, een lagere school dus ook hè. En ehm, soms grotere kinderen, ben je nog wezen rennen hè? Ja? o je bent in Duitsland wezen rennen. Nou dat was twee kilometer verder, dus ik ben in de bossen dan ook. Ja dat is heel leuk dan eigenlijk.

Tobias: ja wat grappig. Ehm. Ja dan heb ik nog twee voorbeelden die ik zelf uit de kranten had gehaald, u werd in het Limburgsch Dagblad bestempeld als atletiekidool had u zelf ook het gevoel dat u jonge jongens en jonge meisjes kon inspireren om te gaan hardlopen? Was u daar mee bezig of eh?

Carla: nou, toch wel ja!

Tobias: ja?

Carla: dus ik dacht gewoon van er, moet, ja er moet meer aandacht aan besteed worden en je merkt ook wel van ook van die die, ja die lagere school die tegenover ons, als mij, soms dan zagen ze mij dus, ging ik trainen en, soms als ze mij zagen, de vroegen ze van o waar ben je geweest. Jaja ze volgden je toch wel, maar daar moest eh, daar moest meer aandacht aan besteed worden. Heb ik ook vaker gezegd. Ook toen net tegen jou dan van eh, bijvoorbeeld eh, bij de marathon van Amsterdam of de marathon van Rotterdam als ze de camera is vaker naar de dames lieten vallen dus ook hè en dan ehm, als is het één of twee dames, al loop je op de zesde plek, of of, tiende plek en dat nou dat merk ik zelf ook als ik kijk naar een wedstrijd bijvoorbeeld de marathon dan hè. Nou ik vind het leuk om er dan nog naar te kijken maar, maar eh ja allemaal die Afrikanen dus lopen hartstikke goed, maar laat is vaker de, de camera naar een Nederlandse loper lopen dan ook en dan denk ik ook van eh, als er meer aandacht aan besteed wordt, dan, dan eh, dan dan eh willen de anderen misschien ook nog vaker gaan lopen., dus eh, ja dat was eh, dat vind ik toch heel belangrijk, dat, en dat hebben ze niet gedaan eigenlijk. Heel af en toe dan dan eh.

Tobias: en dan bijvoorbeeld bepaalde keuzes, de meeste nieuwsartikelen begonnen denk ik ook met eerst hoe de mannenmarathon was verlopen en dan daarna...

Carla: ja, ja oftewel, ja en dat heb je nou nog bij de uitslagen, dus dan dan ehm, allemaal die dus, ja nou heb je het nog van dat is toch eh, heel klein dan eh van Nederlandse atleten die die gelopen hebben zou ik maar zeggen, dus eh en dat eh. Er wordt meer aandacht besteed aan, ja die zijn wel stukke beter maar laat ook een beetje meer iets naar de, ja naar de Nederlandse atleten. Dus eh, ja ik weet niet precies hoe ik dat moet zeggen. Maar ehm, maar ik zelf als ik naar de marathon kijk naar een wedstrijd dus ook hè en dan vind ik het gewoon helemaal niet meer spannend en dan denk ik ja je bent naar de Nederlandse atleten aan het uitkijken dus ook hè. Ja dat is, ja daar, daar ben je benieuwd naar eigenlijk van waar zitten ze dus ook eigenlijk hè. Ja die Afrikanen die lopen dan dus denk ik, zo voel ik het zelf dan.

Tobias: en ehm heeft u bijvoorbeeld dan ook later ehm jongere of misschien talenten heeft u die nog getraind of iets? Bent u, want u bent nog wel heel actief

Carla: ja

Tobias: heeft u..

Carla: maar, maar ik heb ze niet getraind want zoals nou, ik heb altijd gewoon eh, eh, nou zijn ze met schema's bezig en op het horloge aan het kijken. Ik heb altijd eigenlijk op, op gevoel getraind. Dus als ik rende dus hè. Rond de veertien kilometer per uur was dan tempo één, langzaamste tempo, dat haal ik nou niet meer.

Tobias: dat haal ik ook niet haha, dat haal ik net

Carla: dat was duurloop één, hè, dus maar eh andere moeten op het horloge kijken van hè hoe hard loop ik nou hè, maar ik weet, ik voel gewoon eigenlijk, en hebben gewoon samen getraind en dan ehm, ja dus je voelt gewoon aan, je voelt gewoon aan van dit is dit tempo en dit is dit tempo. Ik ben een keer met een groepje in Amerika zijn we wezen trainen. In Bolder, een hele mooie ehm, mooie plaats voor te trainen in Amerika en dat was met de weg, dat was wel met de wegatleten was dat dan, dus eh, geen marathonlopers, maar eh, ook vijftienkilometerlopers en drieduizendmeter loper, maar eh toen waren we aan het trainen en ehm, toen was er één, ja ehm, ja een hele aardige man, of jongen was dat dan eigenlijk he, maar die lopen op het horloge en dan moeten ze, en en ehm, maar dan zeggen ze ook van ja hoe hard loop je nou hè. Ik zei dan van nou dit is ongeveer veertienkilometer dan ook hè, maar dat, dat die kunnen, dat is fout, en die moeten op het horloge kijken.

Tobias: ze zijn een soort gemechaniseerd al in de training.

Carla: ja, ja maar kijk, als je een wedstrijd loopt, je moet voelen eigenlijk van hoe hard loop ik en je moet ook voelen van ehm, wacht nou ga ik te hard dat moet niet, hè dus eh, een beetje langzamer lopen zou ik maar zeggen en straks weer harder, dus die, die hebben niet het gevoel hoe hard dat ze lopen.

Tobias: ja

Carla: en er zijn ook van die jongeren die moesten dan bepaalde tijden in de gate houden of een bepaald schema lopen, nou toen ging het een beetje omhoog en toen zei ik van wat ben je nou aan het doen, want ja die hartslag gaat omhoog dus hè, omdat je omhoog loopt hè, maarja je moest op een bepaald schema lopen, ja dat kan niet je moet gewoon doorlopen dan hè, zegmaar zelf, als je als je bergop gaat dan ehm, dan ehm.

Tobias: dan kost dat meer energie

Carla: dan kost dat meer energie ja en dan heb je te veel op schema's gelopen, die lopen te veel op schema's en dat eh dat eh, dat daar. Ze hebben me best wel vaker gevraagd ook bij de vereniging, dus maar en nou gaat het nog harder met de klok moet je nou lopen en allemaal met zo'n grote..

Tobias: telefoon

Carla: telefoon, maar ik heb altijd gewoon zonder telefoon gelopen.

Tobias: ehm

Carla: ik heb op dit horloge dus, ja ik heb hem nou even om, dus maar soms dan train ik vind, ja dan moet je invullen van nou ik ga buiten hardlopen dan en dan kun je het instellen dan ook hè. En dan zegt ie bijvoorbeeld dan ehm één kilometer en dan zegt ie bijvoorbeeld tempo, nou dat vind ik dan wel leuk, dat stimuleert je wel, maar eh, verder doe ik nou wel is vaker, maar eh als ik nog ga lopen dus eh.

Tobias: loopt u nog veel hard?

Carla: drie keer, drie keer in de week dus nog, maar ik ben met mijn hond dus die vind het heel leuk.

Tobias: die loopt lekker mee dan

Carla: loopt lekker mee, aan de lijn dan, die blijven fijn links lopen dus en dan ehm ja dus dat vindt ie leuk.

Tobias: ja u woont in een hele mooie omgeving om hard te lopen

Carla: ja prima ja

Tobias: hoe ver loopt u dan?

Carla: ik loop nou nog ja, tien, tien kilometer hooguit, maar nou is het met het weer ook hè en ehm we hebben veel werk gedaan hier rondom dus een zandpad eigenlijk of een schelpenpad dat is zeven kilometer of ehm, heen is dat drie en een halve kilometer dan kom je bij de middenpeel uit en dan terug, nou dan heb je zeven kilometer gehad en dat loop ik nou op het ogenblik tussendoor en verder niet langer.

Tobias: oja, ja. ik had nog denk ik twee vraagjes, ehm u had de bijnaam vliegende huisvrouw zag ik ergens in het Limburg Dagblad?

Carla: och

Tobias: ehm hoe, weet u hoe u aan die bijnaam bent gekomen, ehm?

Carla: dat kan, dat weet ik niet meer. Zeggen ook, ja misschien de loopstijl die was wel in een cross.

Tobias: misschien leek u een beetje op Fanny Blanker-Koen dan qua loopstijl?

Carla: kan, maar dat, dat is ook het goudhaantje, de goudvis, zo ben ik ook wel is genoemd, maar dat was van 81, want dat was eh, voor de eerste keer Nederlands kampioenschap 10km, 3km, 10km op de weg, 10km op de baan was voor de eerste keer, 3km, de cross, marathon en ik heb voor de eerst keer de marathon in 81 gelopen, weet je nog, toen met zeven dames

Tobias: ja

Carla: en toen heeft een journalist gezegd het goudhaantje en dat ben ik wel vaker genoemd, maar dat was allemaal voor de eerste keer dat er Nederlands kampioenschap was en daar was ik overal de beste in. En dat kan ik me nog wel herinneren, maar de vliegende huisvrouw, nee dat was Fanny Blankers-Koen, die hebben ze.

Tobias: ja het stond ergens.

Carla: dan hebben ze mij ergens mee vergeleken denk ik ook ja.

Tobias: maar, eh maar wat vond ie van die bijnaam van goudhaantje dan?

Carla: leuk

Tobias: ja?

Carla: ja wel leuk ja, oje was Ed Simmons dan, ja, ook een journalist, van het zuiden ja.

Tobias: ja, want u bent nog steeds de meest succesvolste Nederlandse atleet toch, qua..

Carla: ja wordt, wordt gezegd, ja [beide lachen], ja omdat ik op verschillende afstanden goed gelopen hebt ja

Tobias: ja, eh nog één afsluitende vraag, ehm hoe kijkt u nu terug op de Eerste marathon voor vrouwen dus die in Los Angeles, die Eerste Olympische marathon.

Carla: ehm

Tobias: hoe zou u die nu omschrijven

Carla: ehm, heel mooi, dat is de eerste, ja ik heb eigenlijk het kampioenschap marahton, het Europees kampioenschap marathon, dat was in Athene, dat was allemaal voor de eerste keer dat dat georganiseerd wordt. Dus Europees kampioenschap voor marathon voor vrouwen?

Tobias: was die ook in 1984?

Carla: ehm, in 81 nee wanneer was die, 84 nee dat is in ehm, 82-83 dacht ik.

Tobias: ja

Carla: maar toen is de marathon begonnen. Dus dat is wel chique eigenlijk dat je allemaal de eerste, dat het voor de eerste keer georganiseerd wordt voor vrouwen, dus Europees kampioenschap, de marathon ehm, wereldkampioenschap 15 km was in Portugal, wegwedstrijd, was ook de eerste keer toen, nee dat was dan de laatste keer, nee dat was ook de eerste keer toen, toen ben ik derde geworden, maar dat was ook een hele mooie wedstrijd was dat geweest dat kan ik me nog echt goed herinneren, maar, maar dus gewoon ja fijn eigenlijk dat je dat meegemaakt hebt, voor het eerst een vrouwenmarathon, ehm, Europees kampioenschap, voor de eerste keer vrouwenmarathon werd georganiseerd in 1984 de Olympische Spelen. Ja allemaal omdat het de eerste keer was dus daar is wel heel veel aandacht aan besteed toen.

Tobias: ja en daar was u ook heel erg mee bezig hè denk ik?

Carla: ja, je wilde proberen zo goed mogelijk te lopen ook

Tobias: zo veel mogelijk bewijzen ook?

Carla: ja en als je de beelden ziet, ja dan hebben voorin aan gelopen en dat is echt gewoon jammer dat dat eigenlijk gebeurd is ook met die spons ook dan. Bert Mansiek is de arts, de Nederlandse arts die meegaat, is met mij toen nog naar het ziekenhuis daar gegaan na de marathon, want het kan dat die, oog was een beetje rood, maar het kan dat die lens dan harde lens achter het oog komt te zitten dus. En dan kreeg je zo'n spul in de ogen dus eh, gespoten dan ook, maar die is gewoon op de grond gevallen, dus en toen eh, ja want ik had nog reserve lenzen bij mij en toen ben ik, heel direct, ja toen ben ik over gestapt op zachte lenzen.

Tobias: oja.

Carla: dus, dat dat wist ik ook helemaal niet maar eh, die harde lenzen bevielen me dan, maar eh heeft toch iemand gezegd je moet toch eh Olga Commandeur was dat dacht ik, zachte lenzen en toen ben ik gelijk op zachte lenzen gestapt. Dus kijk als je dan zo tegen je ogen krijgt dus die blijven gewoon fijn zitten.

Tobias: ja, fijn. Ehm ja ik denk dat dat het was. Dank u wel.

Bijlage II: Analysekader krantenanalyse

- In welke krant is dit geschreven?
  - ➔ Limburgsch Dagblad, AD, Telegraaf, de Volkskrant, NRC, NYT, LAT
- Wanneer is het artikel verschenen?
- Wie is de auteur?
- Wat voor artikel is dit?
  - ➔ Interview, opinie, uitslagvermelding, sportartikel
- Wat is het doel/de boodschap van dit artikel?
De sociale realiteit en beeldvorming
- Is dit artikel neutraal, positief of negatief over de vrouwenmarathon?
- Hoe wordt de vrouwenmarathon getypeerd?
  - ➔ Welke bijvoeglijke naamwoorden worden er bijvoorbeeld gebruikt?
  - ➔ Worden er metaforen gebruikt
- Stereotypen en rollenpatronen**
- Worden er stereotypen gebruikt in het artikel?
  - ➔ Worden ze neergezet als zwakker, emotioneler, seksueler, zorgzamer?
- Wat wordt er eerst behandeld? (vrouwen-mannen marathon)
  - ➔ Hoeveel alinea's beslaat het artikel?

Bijlage II: Interviewleidraad

Interviewvragen en topics

1. Persoonlijke informatie en achtergrond
2. Hardlopen in de jaren '80
3. De rol van KNAU en eventuele andere sportorganisaties in U carrière
4. Omgang en ervaringen met interviews en interviewers:
5. Ervaringen met nieuwsartikelen over Carla

Per thema/onderwerp uitgesplitst in:

Thema 1: Persoonlijke informatie en achtergrond

- Kunt u uzelf kort introduceren en wat vertellen over uw achtergrond?
- Kunt u vertellen waarom u bent begonnen met hardlopen?
- Kunt u iets vertellen over u eerste hardlooperervaring?
- Wanneer bent u op hoog niveau gaan sporten?
- Kunt u iets vertellen over hoe u omgeving omging met het feit dat u serieus bent gaan hardlopen?
- Wat vindt u het leukste aan hardlopen?

Thema 2: Hardlopen in de jaren 80'

- Hoe was het om in de jaren '80 hard te lopen?
- Kunt u iets vertellen over de grootste uitdagingen voor u en voor u als vrouw?
- Kunt u iets vertellen over de hulp die u kreeg? Dus van welke voorzieningen kon u gebruik van maken (ik las dat u in de winter niet gebruik kon maken van de hardloopbaan in Venlo en dat u in de bossen trainde), hoe zag een trainingsweek eruit, had u coaches/trainers?
- Kunt u iets vertellen over hoe de sport zich ontwikkelde in de jaren 80'?
- Ik las dat u regelmatig op trainingskamp ging door wie werd dat geregeld?
- Kunt u iets vertellen over eventuele iconen die u inspireerden?
- Kunt u iets vertellen met wie u samen trainde?
- Kunt u iets vertellen over de Olympische Spelen?
- Merkte U dat het de eerste marathon voor vrouwen was?
- Kreeg de sport veel aandacht?
- Had U het met collega's hierover?
- U brak een paar dagen voor de Olympische Marathon met uw coach, wat voor impact had dit?
- Kunt U iets vertellen over de marathon zelf?
- Had u veel contact met andere sporters tijdens de Olympische Spelen (bijvoorbeeld Cor Vriend of Gerard Nijboer)?

Thema 3: De rol van KNAU (koninklijke Nederlandse Atletiek Unie) en andere sportorganisaties in u carrière

- Kunt u de rol van de KNAU in uw carrière beschrijven?
- Kunt u zeggen hoe de samenwerking met de KNAU eruit zag?
- Hoe hielp de organisatie tijdens de weg naar LA?
- Kunt u iets vertellen over hoe de KNAU hielp in LA?
- Welke andere sportorganisaties hadden invloed op uw carrière?
- Kunt u iets vertellen over hoe deze sportorganisaties invloed hadden?

Thema 4: Omgang en ervaringen met interviews en interviewers

- Kunt u iets vertellen over u eerste ervaring met journalisten?
- Kunt u iets vertellen over u ervaring met journalisten in de jaren '80, zou u ook een vergelijking kunnen maken met nu?
- Heeft U specifieke herinneringen aan interviews?
- Kunt u iets vertellen hoe u omging met de aandacht van de media?

Thema 5: Ervaringen met Nieuwsartikelen over Carla

- Kunt u iets vertellen over hoe u omging met nieuwsartikelen over u?
- Heeft u nieuwsartikelen bewaart?
- Las u alle nieuwsartikelen?
- Kreeg u hulp met het omgaan met media en mediaberichten?
- Kunt u iets vertellen over welke mening u had over nieuwsartikelen?

- Is u mening daarover nu veranderd?

Voorbeelden:

- U wordt in het Limburgsch dagblad bestempeld als atletiekidool, had u zelf ook het gevoel dat u jongens en meisjes kon inspireren met uw prestaties?
- U had de bijnaam ‘vliegende huisvrouw’, hoe bent u aan die bijnaam gekomen en wat vond u van die bijnaam?

Afsluitende vraag:

- Hoe kijkt U nu terug op de eerste Olympische marathon voor vrouwen?